

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS

Kokouspuheenvuorojen litteraatti

Kokousaika: 9.11.2023 klo 17

Kokouspaikka: kaupungintalo, valtuustosali (Asematie 7, 01300 Vantaa) ja Teams.

Litteraattiin on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joista on käytetty puheenvuoro.

STADSFULLMÄKTIGES SAMMANTRÄDE

Transkribering

Mötestid: 9.11.2023 kl 17

Mötesplats: stadshuset, fullmäktigesalen (Stationsvägen 7, 01300 Vanda) och via Microsoft Teams.

I transkriberingen har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Sisällysluettelo

1 Selostustilaisuus.....	4
0:10:23.1 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	4
0:12:52.3 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	5
0:12:56.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	5
0:12:58.1 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	5
0:13:09.3 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	5
0:13:14.5 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	5
0:18:15.4 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	6
0:25:05.5 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	9
0:33:10.3 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	11
0:41:58.1 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	14
0:48:24.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	16
0:48:53.7 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	16
0:48:55.4 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	16
0:48:57.8 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	16
0:49:41.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	16
0:50:43.1 valtuutettu Lundell Kai-Ari	17
0:51:31.3 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	17
0:51:44.0 valtuutettu Tikkanen Eeva.....	17
0:52:36.8 valtuutettu Tuomela Tiina.....	17
0:53:14.5 valtuutettu Mutanen Tuomas.....	17
0:53:53.5 valtuutettu el Issaoui Naima	18
0:54:58.4 valtuutettu Kauppinen Sirpa.....	18
0:55:39.9 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	18

0:56:30.3 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	19
0:57:45.1 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	19
0:58:39.9 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	19
0:59:43.2 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	20
1:02:42.5 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari	21
1:03:49.2 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita.....	21
1:03:59.2 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	21
1:04:47.7 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa	21
1:35:36.9 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	32
1:36:15.0 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa	32
1:38:03.9 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	33
2 Kyselytunti	33
1:39:06.1 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	33
1:39:27 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa	33
1:39:30.4 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	33
1:39:55.4 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa	34
1:39:57.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	34
1:40:13.3 valtuutettu Norrena Vaula	34
1:42:03.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	34
1:42:58.1 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	35
1:44:52.9 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	35
1:45:26.2 valtuutettu Kauppinen Sirpa	36
1:45:44.6 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	36
1:45:49.2 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	36
1:46:13.1 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	36
3 kyselytunnille saapuneet kysymykset.....	36
1:46:38.4 valtuutettu Weckman Markku	36

1:47:35.3 apulaiskaupunginjohtaja Kalo Ilkka	36
1:52:00.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	38
1:52:09.7 valtuutettu Weckman Markus	38
1:52:11.7 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	38
1:52:35.4 valtuutettu Eerola Antero.....	38
1:54:13.6 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	39
1:55:57.8 apulaiskaupunginjohtaja Westlin Henry	39
2:03:58.8 valtuutettu Eerola Antero.....	42
2:04:18.2 apulaiskaupunginjohtaja Westlin Henry	42
2:05:21.5 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	43
2:06:37.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	43
4 muut mahdolliset asiat.....	43
2:06:43.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	43
2:07:31.1 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa	43
2:08:13.0 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	44
2:09:10.6 valtuutettu Vacker Marjo	44
2:10:03.1 valtuutettu Kauppinen Sirpa	44
2:11:19.4 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	45
2:11:30.4 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa	45
2:14:06.0 varapuheenjohtaja Kaira Lauri	46

Litterointimerkinnät

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

1 Selostustilaisuus

0:10:23.1 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä juttu. Kas niin nyt kello onkin 17.00 ja tota... pääsemme käynnistelemaan kaupunginvaltuuston selostustilaisuutta ja kyselytuntia. Katsotaanpas läsnäolioden listaa täällä. Tuntuu porukkaa hyvin olevan. Meillä täällä valtuustosalissa on paikalla... meidän virkahenkilöt ja meikäläinen, mutta koto- kotona aika paljon enemmän väkeä. Koska tämä hybridi kokous, molemmat ovat mahdollisia. Eli näin ollen avaamme kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen ja kyselytunnin 9.11.

Ja meillä on tänään mielenkiintoinen ohjelma täällä. Ensimmäisenä on selostus Teppo-toiminnasta eli työelämäpainotteisesta opetuks- perusopetuksesta ja sen tulee meille pitämään opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus ja konsultoiva joka oppilaanohjaaja Mari Nilsen, joka on käsitykseni mukaan siinä mukana ja tämä kestää 45 minuuttia esittely ja keskusteluineen. Sen jälkeen meille esitellään kouluterveystulosten... esittelyä. On tehty kouluterveyskysely ja sen tulokset meille esitellään. Sekin on yhteensä 45 minuutin se (- -) [0:11:52] sekä esittelyt, että kysymykset. Sitten on mahdollisuus esittää kysymyksiä maanantain kokouksen lista-asioista. Ja sitten meillä on kyselytunneille saapuneet kirjalliset kysymykset, joita on tullut kaksi kappaletta. Toinen on tullut valtuutettu Weckmanilta ja toinen valtuutettu Eerolalta. Tällainen on tämän päivän ohjelma ja perinteisin menoin me lopetetaan kello 19, että se asettaa meille sitten rajat.

Joten näin ollen mennäänpä ensimmäisen selostuksen Teppo-toiminta. Onko siellä langoilla ja linjoilla? Näyttää olevan. On opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus ja konsultoiva oppilaanohjaaja Mari Nilsen siinä mukana. Olkaa hyvä. Teillä on aikaa 45

minuuttia minuuttia. Kuinka pitkä likipitään teijän esittely on, että kuinka paljon jää aikaa kysymyksille?

0:12:52.3 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

No me tavotellaan sellasta, että puolet ja puolet.

0:12:56.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Tämä selvä. Siitä olkaa hyvä hyvä.

0:12:58.1 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

Hyvä. Oikein hyvää iltaa kaikille. Mä oon Pepita Kaskentaus ja toimin perusopetuksessa opetuspäällikkönä ja kaverinani tällä sitten.

0:13:09.3 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Täällä on Mari Nilsen. Toimin konsultoivana oppilaanohjaajana Vantaan perusopetuksessa.

0:13:14.5 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

Ja me otetaan teille jako tosta esityksestä. Noin. Mennään tonne ihan alkuun. Ja sit laitetaan vielä esitystila. Noin.

Ja tota jos sopii, niin meillä on sellanen ajatus, et mä käytäs tämä esitys tässä tosiaan läpi ja käydään sitte sen jälkeä dialogia siitä, että mitä tämä teissä herättää.

Mä ihan ensimmäiseksi haluan näyttää perusopetuksen strategiatähden. Eli tämä on tämän strategiakauden meidän tällänen Pohjantähti, joka ohjaa meitä eteenpäin. Ja tässä kuvassa te näette tuolla oikeassa yläkulmassa, että meillä on vahva halu niinkun tässä monikulttuurisessa Vantaassa tehdä sellaista tukea ja ohjausta, et nää kaikki meidän vantaalaiset nuoret löytäisi heille juuri oikean paikan. Ja Teppo eli työelämäpainotteinen opetus, niin Teppo ei ole vain tämän yhden pulman asia, vaan Teppo on yhtä meidän koko strategian kanssa. Se vahvasti tukee monipuolista osaamista, monikanavaista oppimista, se syventää meidän arviointia. Teppo on ollu vahva elementti myöskin nuorten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kokemuksissa ja toisaalta meillä on iso haaste tulevaisuudessa, miten me rakennetaan sosiaalisesti ja ekologisesti kestävää tulevaisuutta. Niin myös nämä meidän Tepot tässä työelämässä, niin joutuvat tätä puolta peilaamaan jo nyt. Minkälaista on kestävä tulevaisuus?

Tässäkin tilaisuudessa, kun me puhutaan Teposta, niin Teppo on yksi opetuksen toteutusmalli, mutta me halutaan hieman laajemmin avata koko sitä meidän perusopetuksen työelämä-ajattelua. Teppo on ikään kuin semmonen meidän syvin reitti tehdä sitä työelämäpainotteista opetusta, mutta meillä on joka tapauksessa ihan kuten kaikkialla Suomessa TET-jaksot. Eli kaikki meidän ysluokkalaiset ovat kaksi viikkoa TETissä ja iso osa meidän kahdeksaluokkalaisista on yhden viikon TETissä. Lisäksi meil tuli -21 elokuussa lakiin tehostettu oppilaanohjaus. Niin tän tehostetun oppilaanohjauksen tavoitteena ja tarkoituksena meidän on niinkun ammattilaisten kanssa, perheiden kanssa, löytää ne nuoret, jotka tarvii jo tässä peruskouluvaiheessa erityisen paljon tukea siinä, miten he omia jatko-opintopolkuja suunnittelevat ja miten he pääsevät niinkun tutustumaan työelämän kautta myös heihin itseensä, heidän kyvykkyyksiin ja mahdollisuuksiin. Ja sitten tosiaan tällä hetkellä kaikissa vantaalaisissa peruskouluissa toteutetaan Teppo-toimintaa. Mutta siitä kohta sitten lisää.

Tässä hieman tarkennusta vielä tuohon äskeiseen. Eli tehostetussa oppilaanohjauksessa, niin kansallinen semmonen arvio silloin kun tämä laki tuli, ni arveltiin, että noin kuusi prosenttia ikäluokasta tarvitsisi tehostettua ohjausta. Ja meidän täytyy meillä sanoa, että se prosentuaalinen määrä on kyllä suurempi, mutta Vantaa voi olla erityisen ylpeä näistä meidän ohjauksen resursseista. Eli mielestämme vaikka sitä tarvetta on ehkä enemmän kuin keskivertokaupungissa, niin pystymme kyllä hyvin tähän tehostettuun ohjaukseen vastaamaan.

Mari jatkaa tästä.

0:18:15.4 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen tunnistaminen onkin siellä kouluilla jatkuvaa työtä. Et laki tuli vuonna -21 voimaan ja resursseja lisättiin ja pikkuhiljaa on edetty kouluissa siinä, että jokainen koulussa tietää, mitä on tehostettu oppilaanohjaus ja koko koulu ohjaa ja siinä on vahvasti myös ja siihen haetaan vahvasti yhteistyöhön myös sitte opiskeluhuoltoa. Ja opot ovat asiantuntijoita, mitä kaikkea tehostettu oppilaanohjaus voi olla ja meidän tulee tarjota sitä kaikille kahdeksannen ja yhdeksannen luokan oppilaille, jotka sitä tehostettua ohjausta tarvitsevat.

Ja tämä on erillään tuen muodoista. Eli meillä on vahvat tuen rakenteet. Yleinen, tehostettu ja erityinen tuki kouluilla tuentarpeisille, mutta sen rinnalla meillä on eri-

erillään ja yhteistyössä tehostettu oppilaanohjaus ja tässä onkin ollu vähä kouluissa ja ja huoltajillaki harjottelua, et mitä tämä kaikki tarkoittaa.

Kouluissa on erilaisia malleja tunnistaa tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen tarpeessa olevia oppilaita ja sitä tulee tehdä sitä kouluista työtä vahvasti niinku erkkojen ja terkköjen ja koko opiskeluhuollon henkilöstön kans ja monikielisten ohjaajien ja kouluvalmentajien kanssa ja oppilas itse voi tulla myös pyytämään, et hei mä tarvisin lisää tukea siihen, et mä en oikein tiedä, mihin mä tästä tästä olisin yläkoulusta jatkamassa. Ja resursseja siihen tarvitaan ja siihen tarvitaan rakenteita kouluissa niin, et meil on kouluissa mahdollisuus keskustella näistä asioista eri asiantuntijoiden kans ja tehde- tehdä yhteistä työtä oppilas näkee keskiössä. Ja kuten tuolla oikealla näkyy meidän ihan uusista diosta, että meillähän voidaan lähteä lukioon ja amikseen ja tuvalle ja siinä on myös muitakin vaihtoehtoja vielä meidän oppivelvollisilla. Mutta yhteistä työtä oppilas keskiössä me tarvitaan aiempaa enemmän.

Mitä se tehostettu oppilaanohjaus voi sitten olla, niin se voi tarkoittaa oppilaille hyvin erilaisia asioita, mutta usein meillä korostuu se, että erilaiset työelämään tutustumismahdollisuudet ja oppilaitoksiin tutustumismahdollisuudet on niitä, mistä nuori eniten hyötyy. Eli sellasia, jotka tapahtuu siellä oman koulurakennuksen ulkopuolella. Lähetään tutustumaan tutustumiskäynnille yrityksiin, lähetään työelämään tutustumisviikoille, hurjasti enemmän kuin perinteinen TETti. Eli meillä on Teppo-viikot ja meil on teho-TET mahdollisuudet ja sitten meillä on toisen asteen yhteistyötä, joka on laajempaa kuin missään muualla Suomessa. Niin kuin teppoilukin mahdollistaa meille toimintoja nuorille, jotka on laajempia kuin isompia toimintoja työelämässä kuin missään muussa kaupungissa Suomessa. Että meidän työelämän tuen lisäksi, niin ilman muuta siellä on nää tärkeenä rinnalla opojen antamat henkilökohtaiset ohjaukset, pienryhmäohjaukset ja yhteistyö luokanvalvojien ja laaja-alaisesti eri erityisopettajia ja muiden koulun toimi- toi- toimijoiden kanssa. Et semmonen koko koulu ohjaaja, perhe ja huoltaja vahvasti mukana nuoren elämästä ja ja yhteistyössä koulun kanssa, on meille tärkeitä tavoitteita ja vielä vielä niinkun laadukkaampaa ja tasavertaisempaa toimintaa me kouluihin tässä tässä ollaan rakentelemassa.

Teppo on yksi tehostetun oppilaanohjauksen toimintamalli. Ja se antaa ilman muuta tukea niille koulutus- ja uravalinnoille ja se vähentää tyr- syrjäytymistä, tukee kotoutumista ja kielenoppimista ja mahdollistaa semmosen vaihtelun ja lisähaasteen. Ja tässä lyhyesti haluankin kertoa, että alunperin ehkä tempo lähti sellaisesta, et meidän ne hulivilit sieltä koulun koulun arjesta saadaan välillä rauhottumaan sinne työelämään ja kasvamaan kilometrin aina jokaisella jaksolla, yleinä niistä onnistumisista työelämässä, jos koulussa se rooli on ehkä on rakentunut vähän semmoseks sähläriksi ja ehkä epäonnistujaksi. Niin työelämäjaksoilta palautteet nuorille on 99-prosenttisesti ihan priimaa ja ja täydellistä. Ja niistä me voidaan kaikki olla ylpeitä ja niistä voi olla huoltajat ylpeitä, nuoret itse ja se rupea näkymään myös koulussa todella arvokkaana myös aineenopettaja-yhteistyössä.

Mutta mitä muuta Teppo antaa, niin tietenkin nuori tutustuu, niin kuin Pepita sanoi, tutustuu itseensä myös paremmin siellä työelämässä. Me kasvatetaan meidän vantaalaisia nuoria kohti aikuisuutta ja sitä, et he on yhteishaussa valmiita tekemään niitä omannäköisiä päätöksiä. Ei sitä että mihin kaverit menee tai mitä äiti sanoo tai opo tai mikä on lähellä kotia, vaan täs Tepossa me valmennetaan ja opetetaan nuoria kulkemaan pääkaupunkiseudulla, lähtemään jo vaikkapa ulkomaille työelämäjaksolle ja ottamaan vastuuta omista tekemisistä. Ja se on todella paljon enemmän kuin se toiminta, mitä me pystytään ikinä luokahuoneissa antamaan ja myöskin, jos me ajatellaan meidän maahanmuuttajataustaisia nuoria, niin semmosia temppuja me ei pystytä luokahuoneeseen tekemään, mitä kotoutumisen ja kielen oppimisen tuki siellä työelämän kautta on. Et me tuetaan tuetaan sillä, et meidän nuoret lähtee harjoittelemaan kieltä kieltä työelämään ja harjoittelemaan sitä, miten tässä yhteiskunnassa toimitaan ja työelämään jo yläkouluaikana, niin on ihan mahtava valtti näille nuorille ja se on suoraan yhteydessä myös jopa heidän huoltajiensa työllistymiseen ja työelämätaitoihin ja kouluttautumiseen, koska nämä nuoret vie sitä työelämän ja opiskelujen ilosanomaa myös sinne koteihin.

Sitte vielä kolmas näkökulma. Eliikä ylöspäin eriyttäminen. Lukioissa on paljon huolta siitä, että meidän meidän nuoret väsyvät, stressaantuu ja ahdistuu kovien lukiopaineiden alle. Kun meillä harjoitellaan työelämätaitoja, haetaan semmosta elämänilokin sieltä työelämän puolelta ja rentoutto jo yläkouluaikana, niin meillä on nuorilla paljon taitoja hallita sitä stressiä ja luk- lukioden tuomaa painetta. Et ennen kuin lähdetään antamaan lisäkursseja lukiossa tai lähetään etälukioon, niin lämmin

suositus on, että lähetetäänki vähän muihin maisemiin välillä sieltä akateemisesta yläkoulusta ja haetaan potkua sieltä työelämän puolelta.

Ohjaamme oppilaita kohti aikuisuutta, yhteishakua ja toisen asteen opintoja ja meillä on 59 perusopetuksen opoa ja me tehdään sitä suurella sydämellä.

0:25:05.5 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

Täydennän vielä tota Marin osuutta sillä, tavalla, että et meil on erittäin hienoja tarinoita näistä meidän nuorista. Meillä on sellasia perheitä, jotka on Teppo-toiminnan kautta, esimerkiksi perheen yrityksestä onkin tullut meidän työnantajarinkiin yritys, johon jatkuvasti mennään. Meil on paljon sellaisia nuoria, jotka on ollu kiikun kaakun, tipahtaa, syrjäytyä tästä peruskoulujärjestelmästä kokonaan pois, mut he ovat löytäneet paikkaansa, saaneet sen päätötodistuksen kunnialla ja tekevät tällä hetkellä ihan todella hyvää uraa. Meil on myös niitä nuoria, jotka on erittäin lahjakkaita kymppin oppilaita, ovat lähteneet mainostoimistoihin, mediatoimistoihin... viihdealalle, ministeriöön. Meillä on upeita paikkoja, missä nää nuoret on voinut käydä niin kun näillä jaksoilla. Lisäksi voi sanoa, että pääsääntöisesti jokainen Teppo joka hakee kesätyötä, niin on saanut sen kesätyön.

Mutta kurkkaus tonne historiaan, miten tähän hetkeen on tultu. Niin tosiaan 2016 me jo aloteltiin. Teppo oli semmosessa... hallinnollisessa keskustelussa. Välillä puhuttiin rehtoreiden kanssa, välillä opojen kanssa, et jotain tarttis tehdä ja ja se jotain tarttis tehdä tuli vahvasti siitä, että meidän silloiset JOPO-luokat alkoivat kuihtua. Eli JOPO-luokat oli joustavan perusopetuksen luokat, jossa tehtiin tätä työelämäpainotteista oppimista. Niin kun piti vaihtaa koulua, niin ei ne nuoret halunnu hakea toiseen kouluun ja lisäksi tunnistettiin myös sitä, että yhteiskunta muuttuu, ajankuva muuttuu, nuoret tarvii vähän eri asioita, et tätä työelämäosaamista tarvitaan ihan joka kouluun. Ja tosiaan tässä näkyy sit tätä aikajanaa, et ensin me saatii vähä hankerahaa, lähettiin sitä hankerahaa rahalla kahdessa koulussa sillee aktiivisesti kokeilemaan. Jatkuvasti pidettiin tämä JOPO-toiminta tässä vuoropuhelussa mukana. No sitten... käytiin isoja talousneuvotteluja 2018 ja ja tän merkitys ymmärrettiin. Meille lisättiin tätä ohjauksen resurssia aivan merkittävästi ja Vantaa teki ensimmäisenä sit sen päätöksen, että nämä Teppo-ohjaajat ovat näitä oppilaan ohjaajia. Eli ammatillisesti korkeasti koulutettua väkeä, koska myös tässä alkuvaiheessa käytiin sitä keskustelua, et olisko

tämä jollekin muulle ammattiryhmälle sopiva tehtävä. Mut onneksi tämä meni näin. Se on meidän kaikkien onni.

Ja sitte tosiaan mulla on järjestelmällisesti tehty nyt tässä tätä työtä niin, että ihan joka ikisessä koulussa on Teppo-toimintaa ja tossa kohta kerrotaan siit hakumenettelystäkin vähän, mutta me ollaan niinkun kaupunkitasoisesti... me emme tavoittele missään nimessä, että tämä on joka oppilaalle tarpeellinen asia, vaan ollaan määritelty se tavote sinne noin kuuden seitsemän prosentin luokkaan niinku siitä ikäluokasta ja se tuntuu aika hyvältä. Meillä on selkeästi alueita, jossa meidän pitää tehdä niinkun Teppo-toiminnan eteen enemmän työtä kun toisaalla. Eli eli kyllä... ihan jossain huoltajissakin elää sellainen ajatus, että et se on jotenkin vähän niinku... no se on vaan niille, jotka tarvii jotain erityistä, mut mut siitä ei ole kyse, vaan ihan joka ikinen nuori voi tästä kiinnostua. Myös niinkun aineopettajan maailmassa se yhteistyö siinä, että miten minun oppiaineeni, jos tuo nuori on niin monta jaksoa työelämässä, niin siinä on ollut paljon sovittamista. Mutta yleensä asioilla on tapana sinnikkäällä määrätietoisella työllä myöskin ratketa.

Ja se mitä se meidän Teppo sitten on. Niin tällä hetkellä kaikki, joka ikinen Teppo-oppilaaksi valikoitunut, niin pystyy käymään työelämäjaksoilla 5–7 kertaa vuodessa ja pääsääntöisesti siis viikon jaksuja. Se on kaikille näille nuorille myöskin mahdollisuus siihen teho-ohjaukseen, yksilö- ja pienryhmäohjauksena. Lisäksi kun nuorilla on valinnaisaine koulussa, niin yksi osa tätä valinnaisuutta on sitten tätä Teppoa, jossa sitten tehdään... eri-. Se ei ole sama välttämättä joka koulussa se sisältö, mutta sen teema ja tavoitteet ovat samoja kaikille.

Ja sitten aivan upea vantaalainen erikoisuus on se, että meillä on nää tutustumisviikot toiselle asteelle. Ja resurssejahan tässä on puhuttu muutamaan otteeseen, niin tällä hetkellä on tietysti sitten tilanne, että on aika lailla opojen markkinat. Et en voi sanoa, et meil on kaikki ovat päteviä, mutta se meidän suhteellinen resurssi on todella hyvä ja meil on myös riittävä määrä sekä päteviä Teppo-opoja, että tavallisia opoja, joten me voidaan kyllä kovalla ammattitaidolla viedä tätä asiaa eteenpäin.

Ha- hakukriteereistä sen verran, että tähän on vaikea laittaa sellaisia hakuja, että numeron pitäisi olla se tai että tässä olis niinku kauheesti jotain tämmöstä... valintakoemaista menettelyä. Ne ei sovellu Teppoon, vaan Teppo lähtee siitä, että sitä markkinoidaan ja oppilas itse löytää sen vaihtoehdon tai hänen vanhempansa, muut

koulun aikuiset pystyy häntä neuvomaan ja ohjaamaan, et hei kiinnostaisko sua, olisko tää sun juttu. Ja tämä markkinointi on meillä ihan yhtenäistä kaikkialla. Ja se oikea Teppo-oppilas, niin ihan kaikkein tärkein asia on se motivaatio. Hänen tulee olla tosi motivoitunut ja sitoutunut. Ja sitä siinä hakuhaastattelussa paljon haastetaan. Ja meillä on myös se tapa, että huoltajat on aina osana tätä Teppo-haastattelua. Eli tämä vaatii myöskin sitte sen, että perhe sitoutuu siihen, että he seisovat nuoren Teppo-valinnan takana ja ja tukevat, että nuori ne harjoittelut hoitaa.

Mä annan Marille nyt tästä, jos haluat vielä tarkentaa. Mä en itse niin tätä käytännön puolta.

0:33:10.3 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Joo. Tosta sanoisin tuosta haastatteluprosessista, et se on tosiaan tärkeintä on nämä kohtaamiset koululla ja ja markkinointi siellä koululla ja se myös vaatii resursseja, että sitä Teppoa ja ylipäättään tehostettua ohjausta markkinoidaan siellä koululla sekä huoltajille. Toivottavasti teistäkin jokainen, jos ootte itse vantaalaisia huoltajia, olette kuulleet tehostetusta ohjauksesta ja sen mahdollisuuksista. Samoin nuorille itselleen ne tarinat on parhaita, kun ne tulee Teppo-oppilailta semmosille, jotka jo- tuleville tepoille, että nuoret itse kertovat sitä ilosanomaa, et mitä hyötyä Teposta voi olla.

Aina huoltajat ei ehkä heti ole valmiita sitoutumaan tai eivät ymmärrä, et miksi pitäisi sitoutua, mutta nää haastattelutilanteet on myös semmosia arvokkaita kohtaamisia, joissa kohdataan se nuori ja huoltaja yhdessä ja pystytään kertomaan huoltajalle ja tarvittaessa tulkki ja monikielinen ohjaaja mukana siitä, et minkä takia nuoren kannattaisi lähteä mukaan. Ja näissä kohdissa tulee juuri se arvokas osuus, et pystytään tukemaan myös niitä niitä perheitä joissain tilanteissa ja aika useinkin tässä prosessissa ja tukemaan myös perheen muiden muiden perheenjäsenten työllistymis- ja kouluttautumisvisioita.

Mutta tosiaan päätökset tehdään siellä koulutasolla ja rehtori tekee virallisen oppilaaksiottopäätöksen. Hakuaika tulee tuossa alkuvuodesta ja sitte sitte tota kevään aikana ne päätökset tehdään ja syksyisin alottaa sitte aina innokkaat uudet Teppo-ryhmät, joissa osa osa ysin ryhmissä on jatkavia teppoja ja osasitte uusia ja kahdeksannella luokalla aina jo ja uusia uudet Teppo-ryhmät innolla mukana ja ja sinne suunnitellaan hienoja sisältöjä, jotka sisältävät sitä omien vahvuuksien tunnistamista, työnhakutaitojen harjoittelua, oman omia urasuunnitelma omien

urasuunnitelmien tekemistä ja tärkeintä oikeestaan siitä Teppo-valinnaisen tunteissa on se vertaisohjaaminen. Nää nuoret kohtaavat toisensa siellä tärkeiden työelämäasioiden ja aikuistumisen asioiden äärellä ja siellä pohditaan pohditaan sit, et mitä mitä kannattaisi tehdä ja vinkkaillaan kavereillekki, että mitä kokemuksia työelämästä on saatu ja tämä onkin semmonen tosi arvokas juttu, että toivotaan, että Vantaan kaupunki työnantajana, vantaalaiset yritykset lähtis avoimin mielin vielä avaamaan oviaan enemmän meidän teppoille ja meidän teho-tettiläisille ja tettiläisille.

Se mitä se Teppo on siel koulun arjessa, niin niinku tossa aiemmin jo mainittiin 5–7 viikkoa työelämää. Yksilöllistä joustoa on. Jotkut käy jokaisen mahdollisen viikon ja se sopii... se tehdään se päätös yhteistyössä huoltajan ja nuoren ja opon kanssa. Joillekin se sopii hyvin ja joillekin taas sopii, että että vedetään niin sanotusti minimimäärällä ja keskitytään, pohditaan vielä tarkemmin, et mikä ois tietty työpaikka tai tietty tutustumisviikko, mutta aina yksilö- yksilöllisesti huomioiden se nuoren paras ja nuorelle nuori keskiössä, et mitä mitä tämä kyseinen nuori tarvitsee juuri tässä kohtaa yläkouluaan. Työpaikkoja haetaan itse omien kiinnostusten pohjalta, mutta yhtä- yhdessä keskustellen ja tukea opoilta ilman muuta saa. Ja meillä on erilaisia on videoita, ihan tuorettakin videoo nyt ja on sometiliä ja muuta materiaalia siinä siinä työpaikkojen etsinnän ja markkinoinnin markkinoin tukena ja itsekin olen jo vuosia kiertänyt työpaikkoja Vantaallakin kertomassa tätä Teppo-ilosanomaa. Teppo on parasta, mitä nuorelle voi yläkoulussa tapahtua ja se on etuoikeus. Ja työelämä jaksoja voi tehdä vaikka samassa työpaikassa aina, jos joku ala alkaa kiinnostaa, vaikka nyt logistiikka-alan yritys tai mikä mikä mikä ikinä. Tai joku ku- no niin... tai vaikka päiväkotia. Niin jos haluaa oppia alasta lisää, niin voi tehdä samassa yksikössä, tutustua eri työtehtäviin eri ryhmissä ja tai saman alan yritysten eri toimipisteissä niin, että siel rupee syntymään jo sitä näkymää, että mikä se mun tulevaisuuden ura voisi olla huolimatta siitä, että olenko tähtäämässä ammatillisen puolen kautta jatkoon vai lukion kautta. Eli va- vain taivas on rajana siinä, missä voidaan käydä työelämään tutustumisessa ja mitä niiltä voidaan oikeasti saada, mutta siinä tietysti se työelämä työ- yritysten mahdollisuudet tarjota ja keskittyä siihen nuoreen ja kohdata nuori, niin se on ensiarvoisen tärkeää. Ja Teppo-opot kiertää näillä työpaikoilla viikkojen aikana.

Valinnaisaine tunteista kerro- kerrottiinkin tuossa jo aikasemmin, mutta koulussa voidaan päättää, että koulutasolla, että onko se yhden vuosiviikkotunnin valinnaisaine vai kahden vuosiviikkotunnin. Se mahdollistaa vähän erilaisia asioita, että jos se on toi

pitempi, niin silloin pystytään enemmän vaikka yrittäjäyyskasvatusta tuomaan mukaan ja jos se on yhden vuosiviikkotunnin, niin sitten näillä keskitytään enemmän ehkä siihen, että aina suunnitellaan sitä seuraava työelämäjakso, ja kun sieltä palataan, ni jaetaan ryhmässä niitä kokemuksia ja ja kuulumisia sieltä maailmalta, kun kun taas yhteen sinne viikkojen jälkeen tunneille palataan.

Se missä me ollaan ihan valtakunnallisesti, niin kuin ollaan tehotieteissä ja Tepossa kin kärjestä, niin on nää toisen asteen tutustumisviikot. Missään Suomessa ei oo näin isoa järjestelmää, että meidän Teppo-oppilaat sekä niveloppilaat, että (Jouja) [0:38:50]-oppilaat, että JOPO-oppilaat pääsevät viikon tutustumisjaksoille vahvan motivaation perusteella joko Merkuriiaan, Variaan, meil on kaikki Varian yksiköt tarjolla ja melkein kaikki koulutusalat ja kaikki Vantaan lukiot. Ja sinne päästään tutustumaan siis viikoksi mukaan opiskelijoiden joukkoon katsomaan, että mitä se opiskelu on vaikka siellä Varian media-alalla tai tai hiusalalla ja ja Merkuri on mukana ollut myös jo vuosia ja nyt uutuutena Vantaan lukiot niin, että eilen päättyi eka tutustumispäivät. Lukiossa ollaan kolme kokonaista päivää ja ja katsotaan, että mitä se lukio-opiskelu Vantaalla on. Ja oikeestaan tärkeimpänä itse ajattelen, et tää on markkinointimahdollisuus meidän ammatillisille oppilaitoksille ja markkinointimahdollisuus Vantaan lukijoille, koska se on se mitä nuoret siellä näkevät ja kokevat, niin se ilosanoma kuuluu kauaksi kun nää nuoret kohdataan siellä arvostavasti ja innostavasti ja jo vähän niinku sitoutetaan tulevaan.

Kouluvuoteen. Kouluissa näitä Teppo viikkoja rytmitetään parhaan mahdollisen rytmin mukaan. Koulujen johtoryhmät päättävät, miten ne sinne asetellaan ja tietenkin tavoitteena, että vähän semmoset tyhjäkäyntiviikot, kuten just joululoma ennen joululomaa edeltävä viikko ja kevään viimeisiä viikkoja ja semmosia kouluille sopivia viikkoja, mitkä mahdollisimman vähän kuormittaa sitä aineenopettajajärjestelmää ja siten on mahdollisimman ketterää myös nuoren kannalta. Se nuorihan siinä koko ajan meillä keskiössä on. Niin ne sinne jo keväällä asetellaan sinne koulujen seuraavan vuoden rakenteisiin ja nykyään ne sit rytmitetään myös näitten toisen asteen tutustumisviikkojen mukaan, jotta mahdollisimman moni nuori pääsisi hyötymään näistä toisen asteen oppilaitosten tutustumisjaksoista.

Ja mitä työpaikalla opitaan, niin tässä on tämmösiä kysymyksiä alussa, että ilman muuta OPSin sisältöjä. Onhan tietenkin koulumaailmassa aina keski- keskiössä, mutta

tosi tärkeänä on laaja-alaisen osaamisen taidot ja se aikuiseksi kasvaminen ja meidän vastuu kasvattaa vantaalaisia nuoria kohti kohti aikuisuutta ja pärjäämään tässä yhteiskunnassa. Että näitä erilaisia opinnollistamisia me kehitetään koko ajan ja pohditaan koulutasolla ja varmaan meidän reksit vielä pohtivat tulevana kuukausina aiempaa enemmän sitä, et mitä se oikeasti jokaisessa koulussa tämä Teppo-viikkojen aikana tapahtuva oppiminen tarkoittaa, mutta koko ajan mennään asioissa eteenpäin. Mut me ollaan huomattu, et ihan tärkeintä on se, että nuori saa rauhassa ilman koulustressiä lähtee näille viikoille, ottaa kaiken mahdollisen irti siitä ympäristöstä, mihin pääsevät työelämässä tutustumaan ja havainnoimaan ja kokeilemaan ja onnistumaan siellä työelämässä.

0:41:58.1 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

No sitte kaikki toiminnan arviointi on meille tosi tärkeä. Ja alusta saakka me ollaan nähty hyväksi, et kun me ollaan kehitetty jotain ihan uudenlaista, innovoitu, niin tietenkin se, mitä tehdään, sen täytyy olla vaikuttavaa. Ja... se et me kerätään näiltä nuorilta ihan vuosittain heidän kokemuksensa ja heidän arviointinsa, mutta sit me kerätään myös huoltajilta vähän harvemmalla syklillä ja työnantajilta. Työnantajien motivaation vastata ei oo aina ehkä ihan niin huippu, mutta se tieto on meille tosi tärkeä, mitä me sieltä työelämästä saadaan, jotta tämä toiminta voi myös kehittyä ja tavallaan tällöinen työnantajan puheenvuoro, ni on erittäin merkittävä sille toiselle työnantajalle ja sen takia me... ei luovuta eikä luoteta pelkkään mututuntuun.

Mutta niinkun tästä diasta näkee, niin kokemukset ovat erittäin hyviä. Mari tossa sivusi sitä, että myös erilaista materiaalia on koko tän Tepon aikana tehty ja ja tähän loppuun on liitetty ihan nyt pari uusinta, mutta meidän aikasemmassa materiaalissa löytyy myöskin niin kun sitä työnantajapuolta. Eli meillä on esimerkiksi ollu nää huippuravintolat, Pekka Terävän Olo ja muut mukana, mistä ne on niinku työnantajat tuoneet sitä omaa näkökulmaansa ja ei pelkästään, on myös ollu K-markettia, Solliä ihan laidasta laitaan kaikenlaisia työnantajia. Ja ja tota... heidän äänensä kuuluu myös meidän näissä videoilla. Sitten erittäin tärkeä puheenvuoro on ne huoltajien puheenvuorot. Eli miten niinku huoltaja näkee sen, mitä on tapahtunut siinä omassa nuoressa, kun hän on kasvanut sen kilometrin kohti aikuisuutta.

Mutta elämä nyt ei oo pelkkää ruusuilla tanssimista, vaikka tämä ehkä siltä kuulostaakin, niin onhan kaikessa toiminnassa myös omia haasteita. Ihan murto osa,

mutta jokunen palaute on tullut myöskin niin, että sen nuoren Teppo jakso on jouduttu keskeyttämään. Syitä voi olla monia. Joko se on sen nuoren kuntoisuudessa, vastuuntuntoisuudessa tai siellä työpaikan eetoksessa on jotakin, miksi nuori ja se työn- työpaikka ei ole kohdanneet. Niin muutamia tällaisia on.

Tässä on sivuttu sitä tematiikkaa, että meidän aineopettajilla on ollut iso työ ja on edelleen iso työ kasvaa siihen, että englantia voikin oppia vaikka siellä työharjottelusta tai melkein mihin tahansa työpaikkaan menet, niin sä voit tehdä aika monenlaista matematiikkaa siellä. Jos sä meet kampaamoon, ni yllättäen vaikka kemia on aika helppo käydä siellä läpi. Eli tämä vaatii myös tätä niinku semmosta peruskoulujärjestelmän stereotyyppien heiluttamista.

Ja ja sitten kyllä myöski vaikka suurin osa näistä nuorista, niin se Teppo-toimintaan ja se työelämä heijastaa positiivisesti myös sinne koulun puolelle, mut ei se myöskään sit kyl aina ihan mene niin, että joskus myös on semmonen niinku... Teppo-viikon jälkeinen kouluunpaluu on itse asiassa saattaa olla aika rankkakin.

Sit me lopetetaan tämä meidän esityksemme siihen, että tällä hetkellä me tehdään tosi paljon yhteistyötä tuon meidän elinkeinopalveluiden kanssa ja meil on... aika vahva yhteinen visio ja missio siitä, että vihdoinkin alkaa tapahtua sitä ymmärrystä, että nämä yläkouluikäisetkin on työelämälle kiinnostava ryhmä. He lue niitä mielikuvia, he on niit tulevaisuuden tekijöitä, jokainen työpaikka markkinoi itseänsä, kun ottaa sinne TETtiin tai Teppoon meidän nuoria. Ja... Mä sanoisin, et me emme ole olleet missään vaikeuksissa, mutta aika paljon joutuu niiden työpaikkojen eteen tekemään työtä, niin nuoret itse kun nää meidän oppilaanohjaajatkin. Ja nyt ku sitä analyysi me... meillä on kuitenkin aika tarkka myös seuranta niistä työnantajista, työpaikoista ja me tehtiin semmoinen havainto, että kaupunki, Vantaan kaupunki, tarjoaa vain murto osan näistä kaikista työpaikoista. Ja nyt meillä onkin ihan kaupungin sitovissa tavoitteissa siellä tarjolla se, että kaupunki sitoutuu siitä koko tarpeesta, niin noin 10 prosenttia olisi kaupunki työnantajana -paikkoja.

Ja toki me toivotaan, että kaikki nää meidän... nythän tietysti, kun on tullu päällä oppivelvollisuuden pidentyminen ja meil on tuva-koulutusta, niin käytännössä jokainen meidän nuorihan saa sen toisen asteen opiskelupaikan, mutta kyllä me toivotaan näiden Teppojen kohdalla ihan 100-prosenttista onnistumista, et yhtään vähempää ei kannata tavoitella.

Mutta tässä meidän osuutemme ja nyt me vastataan mielellämme kysymyksiin.

0:48:24.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä. Oikein paljon kiitoksia tota kattavasta esityksestä. Otetaanpas taas meidän perinteisin menoin, että pyydetään kaikki kysymykset yhteen menoon ja sitten sitten tuota säännöstellään pikkusen, että kuinka motna aina kerralla joutuu vastaamaan, mutta otetaan kaikki kysymykset tässä tässä nipussa. Eli nyt täällä... kaikki tähän teemaan liittyvät kysymykset pyydetään. Puheenvuoropyynnöt tänne näkyviin.

0:48:53.7 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Saanko jatkaa vielä yhden kommentin?

0:48:55.4 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Siitä samalla voit jatkaa, kun täällä kysymyk kysymyskirjauksia tulee.

0:48:57.8 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Eli eli meidän erityiset nuoret ja vammaiset nuoret Vantaalla, niin sellaisen näkymän haluaisin tulevaisuudessa nähdä, ite oon ammatillinen opettaja ja myös yrityselämän puolelta siirtynyt ja siellä valmentanut nuoria, että me nähtäis tuolla työelämässä Vantaalla paljon aiempaa enemmän kehitysvammasia ja muita erityistarpeisia nuoria ja mä toivoisin, että vantaalaiset yritykset sydämellisesti avoimin ovin ottaisivat meidän vaativan erityisen tuen nuoria ja nuoria aikuisia työelämään. Se osallistuminen on meille meidän tehtävä ja siinä myös toivoisin semmosta.. uusia tuulia ihan.

0:49:41.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä, kiitoksia. Nyt katsotaanpa täällä on puheenvuoropyyntöjä ja nyt sitten tullu, jotenka vedetään tähän kohtaan sitten se ja todetaan, että enemmän kysymyksiä ei pääse esittämään, vaikka kuinka toivoisit. Jos jotain herää lisää, ni sitten voi lähettää sen kirjallisesti. Eli täällä nyt sitten viimeinen kysymyspatteristo tulee tulee tota Siru Kauppiselta ja tehdään vedetään viiva. Ellei siellä joku nyt sitten ilmottautuu vielä. Eipä, eipä ilmottaidu, joten... tässä on... Siellä on jopa fyysisesti tuolla meidän selostustilaisuuden... tota tota Teams-keskustelussa nytten viiva vedettynä. Eli ensimmäinen puheenvuoro täällä näkyy... täällä vaikuttaa olevan tota kai Kai-Ari Lundelillä olisi ensimmäinen. Oleppa hyvä, Kai-Ari.

0:50:43.1 valtuutettu Lundell Kai-Ari

Kiitos puheenjohtajaa ja kiitos innostavasta esityksestä myös. Vaikuttaa siltä, että Teppo-malli on toimiva ja sitten myöskin ennaltaehkäisevä. Mutta mua kiinnostaa tämä kumma, kun mä kuulin, että Vantaalla on paljon erityisluokkia. Reippaasti yli 200. Niin kuinka monta erityisluokkaa meillä tarkkaan ottaen on? Ja kuinka monta erityisoppilasta meillä on esimerkiksi inklusoituna sen lisäksi? Ilmeisesti määrät ovat isoa, niin oletteko koskaan analysoineet, että mistä se voisi määrän kasvu johtuu? Tän vois myöhemmin laittaa kirjallisestikin, ei ole päivän päälle tietenkään. Kiitos paljon.

0:51:31.3 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä. Niiltä osin, jos tämä ei liittynyt tähän Teppo-malliin, niin vastataan sitten varmasti kirjallisesti myöhemmin, jos kysymys menee sen teeman ulkopuolelle. Nyt sitten Eeva Tikkanen, ole hyvä.

0:51:44.0 valtuutettu Tikkanen Eeva

Kiitoksia puheenjohtaja ja kiitos hyvästä esittelystä ja siitä tärkeästä työstä, mitä teette tällä saralla. Haluaisin kysyä vielä, että jos te saisitte päättää, niin kuinka paljon te laajentaisitte Teppo-toimintaa? Ja minkätyyppisesti? Tai sitä jos vähä avaisitte ja toinen kysymys sitten, että kun puhuitte tossa, se on hyvä säilyttää kuitenkin sellasena kuuden seitsemän prosentin tasolla ehkä. Niin mitä elementtejä tässä Teppo-toimintamallista, toimintatavasta, yhdessä tekemisen tavasta olis hyvä ottaa vantaalaisiin peruskouluihin niin, että tämmönen nuorten rohkeus lisääntyisi, itsevarmuus, vastuullisuus, muut tulevaisuustaidot sitte ihan siellä koulun seinien sisäpuolella? Kiitoksia.

0:52:36.8 valtuutettu Tuomela Tiina

Kiitos puheenjohtaja ja kiitos erityisen paljon tästä esittelystä. Tää oli todella mielenkiintoinen ja hyvä hyvä tota toimintamalli. Lähinnä kysyisin sitten, ku nää Teppo-nuoret on on edenny sinne toiselle asteelle, niin onko teillä seurantalutkimusta siitä vielä olemassa, että miten paljon heillä on esimerkiksi, onko heidän keskimääräistä vähemmän esimerkiksi keskeyttämisiä sillä valitsemallaan? Et miten tämä niin kun on toiminu siinä niinku siinä jatko-opintovaiheessa? Kiitos oikein paljon.

0:53:14.5 valtuutettu Mutanen Tuomas

Kiitos puheenjohtaja ja kiitos mielenkiintoisesta alustuksesta. Tässä kuultiin jo tosi paljon näistä positiivisista puolista, mut sitten kiinnostaa kun te mainitsitte, et kaikille

ei sovi tämmönen niinku akateeminen oppiminen ja sitte kuitenkin lukukau- lukuvuoden aikana olla monta viikkoa poissa ja pitäis saada myöten peruskoulun perusopit opittua. Niin minkälaista tukea tarjotaan ja tarvitaan siihen, et se akateeminen oppiminen kuitenkin myös sujuu näillä Teppo-oppilailla? Kiitos.

0:53:53.5 valtuutettu el Issaoui Naima

Kiitos puheenjohtaja ja kuuluko mun ääni?

(Erittäin hyvin kuuluu) [0:54:00].

Hyvä, joo. Kiitos hyvästä esityksistä ja voin ihan itsekin... totea, että on monen perheen tukihenkilöinä ja tää on ollu oikeasti niinku Vantaalla eräässä koulussa hyvä pelastus niinku sille oireilevalle nuorelle, et se on löytäny sitten niinku paikkansa.

Mut itsenäisyys mun kysymys on se, että ku Tuomela vähän sivuutti tätä, ni onko näistä niinku tilastoja just, että kun nää on ollut jonkun aikaa, että miten sitä nuorta on niinku seurattu? Miten se on pärjänny siellä työelämässä? Ja sitten kuinka mone menee niinku hakee vaikka, et onko se sitte kaikki hakee sinne ammattikouluun ja pääsee niinku eteenpäin vai onko ne sitten löytänyt esimerkiksi sinne lukioon ja päässyt vaikka korkeakouluun? Ei muuta kiitos.

0:54:58.4 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Kiitoksia ja kiitos tärkeästä työstä, mitä teette, mut lyhyt kysymys. Tuossa lopussa esititte toiveen siitä, että löytyis just näillä vammaisille ja erityisryhmille ja näille niin enemmän paikkoja ja heille heille tätä näitä. Ni miten mitä sille pitäis tehdä, että näitä löytyisi? Ja vaatiiko se jotain resursseja tai tai erityisiä toimia esimerkiksi kaupungilta?

0:55:39.9 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

No niin me yritetään olla kieku ja kaiku toinen täydentää toista. Ni siel oli Eeva kysyi sitä, että mitä niinku Teposta opiksi muille. Niin yksi ajatus on ehdottomasti se, et kaikki opiskelu vaatii sitä niinku oppimaan oppimista ja niit opiskelutekniikoita ja tapoja ja sitä itsetuntemusta. Niin tämä on sellainen, et vaikka Teppoa ei olisi, niin tätä ainakin pitäisi lisätä. Toinen näkökulma on arviointi. Eli meidän opetussuunnitelma puhuu monipuolisesta arvioinnista ja tuo meidän aineenopettajajärjestelmämme tuppaa ehkä rakastamaan kokeita aika paljon, niin näiden Teppo-oppilaiden kanssa niin on ollut hyvä harjoitella sitä, että millä kaikella voit näyttää osaamista.

0:56:30.3 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Mä jatkan tuosta, että ne työelämätaidot, kuinka paljon me puhutaan (-) [0:56:35] puhelimet pois sieltä koulusta ja oppimaan oppimisen, taikka oppimisen esteet pois. Kun me otetaan työelämän taidot käyttöön siellä luokissa, niin ne oppimisen esteet poistuu. Eli sieltä poistuu ne kännykät ja siellä ei istuta, nukuta pää pulpetissa, niin kuin ei tehdä töistäkään. Eli ne työelämätaidot jokaisen aineen opettaja, jokaisen koulun aikuisen ja huoltajien huulille, niin silloin me saadaan tuettua nuoria pärjäämään ja onnistumaan koulussa ja se kynnyks ja se loikka sinne toiselle asteelle ei ollenkaan niin hankala, kun näitä taitoja opitaan. Ja toinen asia on se, että joka tuossa meidän esitykset jäi vähän vähälle, eli TETin ja Tepon lisäksi jokainen tehostettua ohjausta toivova nuori pääsee työelämään, vaikka yhdelle lisä TET-jaksolle syventämään kokemuksia ja osaamistaan. Tai vaikka jokainen Teppo-viikko koulusta voi nää tehostettuja lähteä myös, vaikkei olisi Teppo valinnaisaineista voi yksilöllisin päätöksin siitä hyötyessään, ni lähteä työelämään. Mutta työelämätaidot ilman muuta sinne koulujen arkeen.

0:57:45.1 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

Ja tähän samaan teemaan sopi se yks kysymys niistä perustaidoista. Eli koulu kuitenkin tähtää tietyllä tavalla niinku tähän akateemiseen opiskeluun ja valmennetaan sitä kohden niin, kun me opetuksen ammattilaiset tunnemme sen opetussuunnitelman, niin me myös varsinkin siellä yläkoulun aineenopettajajärjestelmässä, ni tuppaa menemään niin, että että se taso asetetaan helposti aina sinne niinku riman yläpäähän. Ja se, että me osataan sitä opetussuunnitelmaa käsitellä niin, että se tavallaan keskitytään niihin olennaisiin ja että sen sille nuorelle vahvistetaan niitä elämässä menestymisen kannalta perustaitoja ja sieltä ihan voi sit jotain jättää pois, ni tää on ehkä semmonen, mitä meidän yläkoulut paljon harjoittelee.

0:58:39.9 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Meillä on tekijä- tekijätyyppejä yläkoulut täynnä ja se, että päätöksiä tehdään tosi aikasin jatko-opintojen suhteen ja jos ei oo omakohtasta kokemusta, mitä ne alat vois olla, niin niitä tehdään välillä ihan kyllä väärin perustein ja meidän pitäis tukea täs nuoria enemmän. Mut se että miten ne akateemiset taidot sitten opitaan, jos niitä ei hirveesti oo ja käydään sit viel työelämässä, joka vähentää vielä niitä oppitunnilla istumisia, siinä käy niin todella usein, et se näkymä rupea avautuu siel työelämässä, et mun kannattaa mennä sinne ruotsin tunnille, vaik se ope ois minkälainen tai vaikka

mua ärsyttää tai vaikka mua väsyttää. Ja se rupeaa näkymään myönteisenä, et nuorenuorelle avautuu se toiminta, horisontti laajenee työelämän myötä ja se näkymä sinne, että mun kannattaa hoitaa tämä yläkoulun asiallisesti, et mul on valinnanvaraa sitten, kun mä täältä eteenpäin lähden ja meidän taitavat opot on tässä ihan huippuja. Mut me tarvitaan, meidän pitää pyytää myös perheitä ja huoltajilta aiempaa enemmän, et yhteiseen työhön meidän nuorten tukena.

0:59:43.2 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

No sit mä liputan nuo... hakeutumiseen tänne ammatilliseen, lukioon ja tän seurannan, niin... nyt mä sanoisin, että suhdeluku menee aika lähellä, jos mä sanon, että 60 prossaa ammatilliselle puolelle ja 40 lukioon. Se on jo- jotakuinkin tässä suhteessa ja meil ois... me ollaan viimeks tänään oltu palaverissa, jossa me ollaan puhuttu, että me haluttais ehdottomasti tähän joku tällainen pitkittäistutkimus tai seuranta, että mehän nähdään niinku se ensimmäinen vuosi sen jälkeen, kun he lähtevät niinku perusopetuksesta pois ja jos ovat lukiossa, ni tietenkin sit me ollaan samassa järjestelmässä. Se on kohtuu helppoa, jos he ovat meidän tuolla Variassa, ni me saadaan jollain tavalla se tieto kyllä, mutta siitä puuttuu se sellainen systemaattisuus ja nythän nää meidän ensimmäiset ikään kuin Teppo-alummit, niin he on jo sitten jatko-opinnoissa vielä niinku (ja) [1:00:54] sen lukion jälkeenkin. Ja ja se, että meillä niinkun... se keskeyttäminen sen ensimmäisen vuoden jälkeen, niin siitä meillä on tieto ja siellä on yksittäisiä keski- keskeyttämisiä, mutta sit tosiaan niin tähän olis hieno saada joku kanava tähän seurantaan.

Mut sit toi viimeinen olikin se kaikkein vaikein, eli paljon on niitä nuoria, jotka on... joko kehitysvammaisia tai heillä on muu joku tuen tarve, joka estää ehkä heitä sijottomasta ihan siinä valtavirrassa näihin työpaikkoihin. Mun täytyy sanoo täs itse ihan ohimennen, että että kävin asiakkaana Alkossa ja Alkossa oli tällöinen kehitysvammainen poika harjoittelussa. Hän oli aivan super, siis mielelläni ostin häneltä sen perjantai-illan viinipullon. Hän oli sen työntekijän kanssa ja ja jutteli siinä ja aivan mahtava. Mutta siis parasta on se, että tämä tieto tavallaan tästä Teposta ja ja siitä, että meidän niinku ainoa tapa rakentaa tätä tulevaisuutta ja tätä yhteiskuntaa on se, et me puolin ja toisin ymmärrämme toisiamme ja se työ, mitä me tällä hetkellä tehdään elinkeinopalveluiden kanssa, missä on nyt avautunut semmonen aivan selkeä näkymä, niin se et se viesti lähtee kulkemaan siitä, et jo perusopetusvaiheessa

näille nuorille pitää antaa mahdollisuuksia. Mutta ei meillä siihen mitään taikakeinoa ole ja tämä on iso avaus nytte. Kaupunki sitoutuu.

1:02:42.5 konsultoiva oppilaanohjaaja Nilsen Mari

Mulla ois siihen semmonen taikakeino, että itselläni on perheensä tytärpuoli, on käyttää pyörätuolia liikkumiseen ja omalta tyttäreltä puuttuu käsi ja ja jaloista puuttuu vaikka mitä, mutta kummallakaan ei mitään älyllistä vammaa, mut ku pyörätuolityyppi Vantaalla lähtee hakemaan TET-paikkaa, niin meil on kokemuksia, et kahdeksan paikkaa käy käy pyörä- pyörätuolilla kelailemassa ja mistään ei saa hommia. Eli kaupunki työnantajana, ilman muuta mukaan siihen niihin talkoisiin, että meidän vammaiset nuoret kokee olevansa osallisia ja hyödyllisiä tässä yhteiskunnassa ja kunnassa ja elämässä ja meiningissä mukana. Ja kyllä kaupunki työnantajana pystyy tekeen siihen paljon. Ovet auki. Siellä tulee ei-oota kirjastosta, sieltä tulee ei-oota ravintolapuolelta, jos käytät pyörätuolia tai tarvitset avustajaa mukaan ja siihen se se semmosta ei saisi tapahtua. Näin niinku erityislasten äitinä äitinä sanon sanon, että kyllä siihen on paljon tehtävää. Musta ois upeeta jos me nähtäis jokaisella kaupunki-kaupungin työpaikalla myös erityisen tuen tyyppejä mukana toiminnassa ja avataan ovet heille.

1:03:49.2 opetuspäällikkö Kaskentaus Pepita

Jes, mutta me päätetään meidän vastaukset tähän ja teitä odottaa toinen haastava ja mielenkiintoinen teema tämän jälkeen.

1:03:59.2 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä, lämmin kiitos ja tuota todellakin... Nämä olivat opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus ja konsultoiva oppilaanohjaaja Mari Nilsen ja teemana oli työelämäpainotteinen perusopetus. Elikkä Teppo-toimintoja ja (kiitetään) [1:04:13] tästä ja siirrytään seuraavaan teemaan.

Se on kouluterveyskyselyn tulosten esittely ja sen meille tulee tekemään erityisasiantuntija Eeva-Liisa Markkanen. Oletteko Eeva-Liisa linjoilla? No siellä olet. Ole hyvä. Sinullekin on varattu sama 45 minuuttia, kun tuossa tuossa äsken. Ei haittaa yhtään, jos esitys on napakka, että jää aikaa sitten myös kyse- kysymyksille. Ole hyvä.

1:04:47.7 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa

Joo, kiitos. Oikein hyvää iltaa kaikille. Mun nimi on tosiaan Eeva-Liisa Markkanen ja työskentelen tiedolla johtamisen erityisasiantuntijana täällä kasvatuksen ja oppimisen

toimialalla. Ja kouluterveyskyselyn tulosten analyysi ja niiden jalkauttaminen ja hyödyntämisen tukeminen kuuluu mun toimenkuvaan. Ja pyrin tosiaan semmoseen napakkaan esitykseen, vaikka kouluterveyskysely on valtavan laaja, että tästä kyllä riittäis pidemmäksikin aikaa kerrottavaa ja toki todella tärkeä aineisto. Kiitos paljon, että pääsin sitä tänne teille esittelemään.

Eli kouluterveyskysely on terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tällöinen kansallinen joka toinen vuosi toteutettava tiedonkeruu, joka tehdään perusopetuksessa nelosvitosloukkalaisille, yläkoulussa kasi-y siloukkalaisille ja sitte toisella asteella lukion ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijoille ja ammatillisessa ensimmäisen ja toisen vuosikurssin alle 21-vuotiaille opiskelijoille. Kysely toteutetaan anonymisti opettajan johdolla luokassa. Eli yksittäistä vastaajaa ei voida tunnistaa sieltä ja THL koostaa sitten nää kouluterveyskyselyn kuntatasoset ja kansalliset tulokset niin, et ne on ihan vapaasti ja avoimesti luettavissa THL:n verkkosivuilta löytyvästä tulospalvelusta. Sen lisäksi me saadaan sitte kaupungilla koulukohtaisen kehittämistyön tueksi koulut saa palautteen omista koulukohtasista tuloksista silloin, ku koulussa on yli 30 oppilasta vastannu. Eli THL pitää sitä rajana sitte, et liian pieniä koulukohtaisia tulokoosteita ei tehdä, jotta sit voidaan varmistaa tämä eettisyys ja oppilaiden anonymiteetti.

Kouluterveyskysely on todella laaja. Se kertoo siis laajasti lasten ja nuorten omasta kokemuksesta heidän omaan hyvinvointiin liittyvissä aiheissa. Siin on 13 eri teemaa ja lähes 200 erilaista indikaattoria. Elikkä se on myös vastaajille aika suuri urakka sitten niinku vastata siihen kyselyyn. Siihen käytetään pääsääntöisesti aina 45 minuuttia.

Ja meillä Vantaalla vastausprosentti tänä vuonna oli pikkasen laskenut aikasemmasta ja myös ollaan jääty vähän tosta kansallisesta vastausprosentista. Eli alakoululaisten osalta kuitenkin nelosvitosloukkalaisten osalta tosi hyvä tuo vastausprosentti. Eli kolme neljästä nelosvitosloukkalaisesta vantaalaisesta on vastannu. Yläkouluissa vastausprosentti oli vähän tippunu. Meillä oli nyt 57 prosenttia, kun koko maassa se on 73 prosenttia näiden kahdeksas- ja yhdeksäsloukkalaisten osalta. Ja lukioissa vastausprosentti on ollu 63 ja nyt sitte ammatillista oppilaitoksista THL on ensimmäistä kertaa nyt ilmottanu sitten kansallisestikin, laskennu tän vastausprosentin ja sit siinä on otettu vertailuaineisto nyt sitte tuolta Vipusesta ja tämä meillä ei oo aikasempaa

vertailutietoa, mutta meidän niinku vastaajamäärä tossa ammatillisella toisella asteella on kuitenkin kasvanut, että tämä 27 prosentin vastausprosentti on aikasempaan verrattuna kuitenkin niinku hyvällä tasolla ja haasteena siellä tietysti sitte on, et siel on paljon työelämässä- ja työssäoppimisjaksoja. Elikkä opiskelijoita ei ihan samalla tavalla tavoitetta kun esimerkiks lukio-opetuksessa.

Mä otan tähän alkuun nyt muutamia niinku tämmösiä nostoja, ilonaiheita ja huolenaiheita ja sitten käyn vähän niinku muutamia teemoja yksityiskohtaisemmin, indikaattorikohtasesti läpi. Mutta noin laajasti katottuna, niin Vantaalla lasten ja nuorten hyvinvoinnin trendin noudattaa hyvin vahvasti sitä kansallisen tuloksen trendiä. Eli suurena kaupungilla ne ilmiöt, mitkä sieltä koko maan aineistossa nousee esiin, ni näkyy pitkälti myös meillä. Mut toki sitten suurilla kaupungeilla on aina sellasii erityispiirteitä, jotka sitten esimerkiksi lasten ja nuorten taustan puolesta näkyy myös sitte niinku meidän tuloksissa.

Ja myönteistä on tietysti se, että edelleen voidaan sanoa, että suurin osa vantaalaisista lapsista ja nuorista on yhä tyytyväisiä elämäänsä ja kokee terveydentilansa hyväksi ja myös tämän vuoden tiedonkeruussa myönteistä on ollut se, että terveelliset elintavat näyttää jonkun verran vahvistuneen ja yhä useampi lapsi ja nuori nukkuu ja liikkuu riittävästi. Samoin alkoholinkäytön osalta on ollu pitkään myönteistä kehitystä ja meillä erityisesti raittiiden nuorten osuus on kasvanu ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden osalta. Mä tätä esittelee vähän tarkemmin, että tässä on kuitenkin myös semmoset polarisaatiota nähtävissä.

Ja edellinen tiedonkeruu kahden vuoden takaa on siis ollu vuoden -21 keväällä ja se oli siis se jälkimmäinen koronakevät. Elikkä nyt tämä -23 keväällä kerätty aineisto on se ensimmäinen tavallaan poikkeusolojen tai ainakin näitten poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden jälkeinen aineisto. Ja tässä näkyykin monella tapaa se, että kun korona-aika lisäsi lasten ja nuorten pahoinvointia ihan merkittävästi ja nää erityiset poikkeusjärjestelyt, joita koulussakin jouduttiin tekemään, ni näkyivät siinä aineistossa tosi vahvasti, niin täällä onneks näkynyt ja jonkun verran semmosta myönteistäkin käännettä. Erityisesti sosiaaliset suhteet näyttää jonkun verran palautuneen. Yksinäiseksi itsensä koskevien osuus on hieman laskenu, mut toisaalta sit poikien kokema yksinäisyys on lisääntynyt. Ja toisella asteella tätä tämmöst myönteistä kehitystä korona-ajan poikkeusolojen jälkeen näkyy merkittävästi enemmän, ku tuolla

yläkoululaisten kasi–ysiluokkalaisten vastauksissa ja nelos–vitoslukulaisten vastauksissani ei oo ollu ihan niin voimakkaita ne heilahtelut myöskään silloin korona-aikana. Ja nyt täytyy muistaa tää on niinku kohorttiaineistoa. Elikkä nyt esimerkiksi nämä nelos–vitoslukulaiset, jotka tähän on vastannut, niin silloin ku poikkeusolot on alkanu, ni heistä osa on ollu ekaluokan keväällä ensimmäiset etäopetusjaksot. Et nää kertoo niinku eri tavalla nyt korona-ajan vaikutuksista kuin aikaisemmat aineistot, koska oppilaat on eri vaiheessa oma opintopolkuaan kokenu nää poikkeusjärjestelyt. Mutta näyttää siltä siis, et toisen asteen opiskelijoiden kiinnittyminen yhteisöön on vahvistunut ja koulu-uupumus lukiolaisten osalta vähentynyt.

Ensimmäistä kertaa kouluterveyskyselyssä oli mukana tällöinen kysymyspatteristo, joka tarkasteli oppilaiden empatiaa ja yhteistyötaitoja. Ja meillä Vantaalla yläkoululaiset arvioi omat empatiataitonsa vahvemaksi kuin maassa keskimäärin.

Ja sit niitä huolenaiheita, joita tämä aineisto kyllä edelleen nostaa ja selvästi näkyy, että se pahoinvoinnin lisääntyminen, mikä korona aikana tapahtuu, niin ei olla palattu koronaa edeltävälle tasolle juuri minkään tällöisen hyvinvointia mittaavan indikaattorin osalta. Eli tyytyväisyys elämään ei oo enää koronan jälkeen, ei olla... siinä ei oo tapahtunu sellaset merkittävän myönteistä käännettä ja etenkin yläkoulussa oppilaiden kokemus omasta hyvinvoinnistaan on edelleen jatkanut laskuaan. Ja sitte tyttöjen ja poikien... välillä on todella suuria eroja. Eli tytöt arvioi oman subjektiivisen hyvinvoinnin ja erityisesti mielen hyvinvoinnin haasteita on tytöillä enemmän ku pojilla. Sen takia tätä aineistoa pitkälti on mielekästä tarkastella niinku sukupuolten välisiä eroja tarkastellen, et ne on niin merkittävän suuria ne erot etenki tähän mielen hyvinvointiin liittyen, et se semmonen keskiarvo tieto ei oikeestaan on niinku kenenkään oppilaan vastaus, vaan... me tarvitaan sen sukupuolten välinen vertailu, jotta ymmärretään sitä ilmiötä paremmin. Ja se mistä olemme nyt erityisesti olleet huolissanne on tällöinen fyys- kasvuympäristön fyysisen turvallisuuden heikkeneminen. Eli koulukiusaaminen on yleistynyt ja etenkin perusopetuksen oppilaat kokee koulukiusaamista säännöllisesti useammin kuin maassa keskimäärin. Samoin fyysistä uhkaa koetaan... etenkin se oli kasvanu yläkouluikäisten poikien osalta. Myös oman terveydentilansa keskinkertaseks tai huonoksi kokevien perusopetusikäisten osuus oli oli kasvanut ja alakouluikäisten tyttöjen osalta niinku erityisen paljon. Seksuaalinen ahdistelu siin on kyllä tapahtunut myönteistä käännettä. Se oli yksi vuoden -21 aineistonkeruussa semmonen teema, jota esimerkiksi

opiskelijat nosti esiin paljon, et he toivo siihen toimenpiteitä niin kaupungin tasolla ku kouluissakin ja siinä on kyl tapahtunut erityisesti ammatillisen opetuksen osalta myönteistä kehitystä, mut sitten toisaalta niin poikien kokema seksuaalinen ahdistelu on kasvanu jonkun verran ja edelleen puolet toisella asteella opiskelevista tytöistä on kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua. Ja yläkoulun oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden kokemukset opiskeluhuollon palveluiden saatavuudesta on jonkun verran heikentyneet. Ja tämä aineiston keruu on siis tehty viime keväänä maaliskuuhun. Elikkä tämä kertoo nyt ensimmäisiä kokemuksia siitä, kun on siirretty sitten opiskeluhoitopalveluiden osalta hyvinvointialueille.

Ja nyt sitten muutamia vähän niinku tarkempia sy- syvennystä tähän aineistoon. Eli suurin osa vantaalaisista lapsista ja nuorista on tosiaan tyytyväisin elämään ja kokee terveydentilansa hyväksi. Ja kaikkein tyytyväisempiä on ne alakoululaiset, joista 84 prosenttia kokee olevansa tyytyväisiä elämään. Mut sitten tämä trendi on edelleen laskevaa yläkouluikäisten ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien osalta. Eli yläkouluikäisistä noin 65 prosenttia, lukiolaisista ihan vähän suurempi osuus 67 prosenttia ja ammattiin opiskelevista noin 63 prosenttia kokee olevansa tyytyväisiä elämäänsä. Ja tyttöjen tyytyväisyys on merkittävästi poikki alhaisempaa tytöistä koulukokemuksista, vaan vähän yli puolet ja sitte pojista kolme neljästä kertoo olevansa tyytyväisiä elämäänsä. Mutta poikien tyytyväisyydessä kuitenkin se lasku on ollut voimakkaampaa. Kaikissa ikäryhmissä tytöt kokee poikia harvemmin olevansa tyytyväisiä elämäänsä. Sit se mikä on ihan myönteistä, niin keskusteluyhteys vanhempien kanssa, siinä ei oo tapahtunu mitään suurta notkahdusta, vaikka sit taas vanhemmuuden haasteista ja jonkunlaisesta katoamisestakin paljon puhutaan. Ja ihan pitkällä aikajänteellä katottuna sit niinku 10–15 vuoden aikajänteellä katottuna, niin vanhempien ja nuorten keskusteluyhteydessä on tapahtunut merkittävää myönteistä kehitystä. Yläkouluikäiset koki keskusteluvaikeuksien vähentyvän vanhempien kanssa vähentyneen hieman, mut kuitenkin tässäkin tytöt kokee selvästi poikia harvemmin, et he pystyvät keskustelemaan vanhempiensa kanssa asioistaan. Ja tämä ahdistuneisuusoireilu on semmosta, mistä ollaan niinku oltu voimakkaasti huolissaan ja korona-aika nosti tätä huolta vielä esiin, mut mä oon ottanu tähän kuvioon nyt sitte tätä trendiä jo sieltä ennen koronaa. Elikkä vuodesta 2017 alkaen. Niin tosta näkee, että se ahdistuneisuus... ahdistuneisuuden tunteen kasvu, niin se on käynnistynyt jo... ennen tota korona-aikaa. Elikkä tuolla oikeassa alakulmassa

näkyi toi kahdeksas–yhdeksäsluokkalaisten tyttöjen käyrä ja se menee niinku lineaarisesti koko ajan ylöspäin. Eliikä nää kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien tyttöjen osuus edelleen jatkaa kasvuaan. Vantaa on toi sininen viiva ja koko maan aineisto sit toi vihreä viiva. Meillä näkyi tommone aika suoraviivainen lineaarinen kasvu ja nyt noin kolmannes yläkouluikäisistä tytöistä kokee vaikeaa tai kohtalaista ahdistuneisuutta. Ja tyttöjen kokema ahdistuneisuus on jo pidempään ollu yleisempää kuin pojilla, mutta poikien ahdistuneisuus on kuitenkin myös lisääntynyt ja tällä hetkellä joka kymmenes yläkouluikäinen poika kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Ja se on vähän enemmän kuin maassa keskimäärin, mut noin kaiken kaikkiaan ollaan niinku hyvin lähellä sitä koko maan keskiarvoa. Myös lukiolaisten tyttöjen kokema kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on edelleen lisääntynyt kahden vuoden takasesta ja 32 prosenttia lukiolaisista tytöistä kokee näin. Ammattiin opiskelevien osalta tässä on tapahtunut tollanen lasku, mutta sitten toisaalta... täytyy tota huomioda, että heillä se on niinku se korona kevään vuoden - 20 huippukohta ollu vielä niinku voimakkaasti korkeempi. Eliikä he on nyt samalla tasolla siinä kun kun lukiolaiset tytöt.

Ja tämä terveydentilansa heikoksi kokevien osuus ni oli yks semmonen, mikä oli THL:n kansallisessa uutisoinnissa nyt nostettu yhdeksi semmoseks kansalliseksi huolenaiheeks. Että niiden oppilaiden osuus lisääntyy, jotka kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Ja se nousi merkittävästi korona-aikana, mut nyt se kasvu näyttää näyttää niinku taittuvan, mut edelleen terveydentilansa huonoksi kokevien nuorten osuus on lievässä kasvussa alakoululaisten ja kasi–ysiluokkalaisten osalta. Ja nuorista noin neljännes kokee tällä hetkellä terveydentilansa keskinkertaseks tai huonoks ja tytöt selvästi poikia useammin. Eniten terveydentilansa huonoksi kokevien osuus on kahden vuoden takaisesta lisääntynyt alakouluikäisten tyttöjen keskuudessa ja heistä nyt noin 15 prosenttia arvioi sen oman terveydentilan heikoksi.

Liikkumisessa ja nukkumisessa oli jonkun verran tapahtunut myönteistä kehitystä. Enemmän vielä tossa liikkumisessa ja ja vähän myös niiden oppilaiden osuudessa, jotka nukkuu arkisin yli kahdeksan tuntia. Eli ne oli jonkun verran yläkoululaisten ja lukiolaisten osalta lisääntynyt tää tää nukkuminen, mut kuitenkin 40 prosenttia yläkoululaisista ja lukiolaisista, lähes puolet, kertoo nukkuvansa arkisin alle kahdeksan tuntia yössä ja tytöt vielä vähemmän ku pojat.

Ja sit tää kansallinen liikuntasuositus lapsille ja nuorille on liikkuu vähintään tunti päivittäin ja täs on tapahtunut myönteistä kehitystä erityisesti alakoululaisten ja ammattiin opiskelevien osalta. Kuitenkin niin ne, et tytöt liikkuu selvästi poikia harvemmin vähintään tunnin päivässä ja sitte taas tää liikkumisen määrä vähenee siirryttäessä tai sitä mukaan kun nuoret kasvaa. Eli alakoululaiset liikkuu eniten ja lukiolaisista ja ammattiin opiskelijoista sitten noin joka viides kertoo liikkuvansa sen vähintään tunnin päivässä.

Yksinäisyys oli yksi niistä korona-aikana erityisesti huolta herättäneistä ilmiöistä, koska sosiaalisten suhteiden ylläpitäminen monella tavalla vaikeutui ja nyt oli onneks nähtävistä tässä sit jonkun verran sitä. Ainakin se yksinäisyyden voimakas lisääntyminen on siis pysähtynyt ja ihan pikkasen tässä oli tapahtunut myös käännoästä parempaa. Ja Vantaalla ollaan tässä yksinäisyyden osalta hyvin lähellä samaa tasoa kuin maassa keskimäärin. Eli alakoululaisista pieni osa, vain viisi prosenttia kokee itsensä yksinäiseksi, mut sit se lisääntyy merkittävästi yläkouluikān tullessa ja tässäkin tyttöjen tunnen yksinäisyydestä huomattavasti poikia yleisempää. Eli yläkoululaisista tytöistä joka viides ja sit pojista joka kymmenes tuntee itsensä yksinäiseksi. Lukiolaisista se osuus on samansuuruinen kuin yläkouluiķaisistä tytöistä, mutta sitte ammattiin opiskelevista tytöistä, niin vielä suurempi osa 27 prosenttia tuntee itsensä yksinäiseksi. Ja poikien osalta tämä on sitä kymmentä... 10 prosentin tasoo, eliķķ samaa tasoa kuin tuolla yläkoulussaki.

Mut sen lisäksi että kouluterveyskyselyssä kysytään tätä niinku tunnetta, kokemusta, tāmōstä emotionaalista yksinäisyyttāni kysytään myös sitä, että onko nuorella läheinen ystāvā. Me tiedetään tutkimuksista, että yksikin läheinen ystāvā suojaa monella tavalla erilaisista niinku... kielteisiltā tota niin... monilta kielteisiltā ilmiōltā. Et tää on niinku tosi tärkeā näkökulma sen yksinäisyyden tunteen lisäksi ja tässä taas pojat pojat useammin ilmoittaa, et heil ei oo yhtān läheistä ystāvā. Eli yläkouluiķaisista pojista jopa 14 prosenttia kertoo olevansa ilman yhtān läheistä ystāvā ja tytöistä noin yhdeksān prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukioissa opiskelevien osalta, ni tämä sukupuolten välinen ero ei oo ihan niin suuri. Ammattiin opiskelevista 11 prosenttia ilmoittaa, et heille ei oo yhtān läheistä ystāvā ja lukiolaisista yhdeksān prosenttia. Ilman läheistä ystāvā olevien nuorten osuus on kasvanu, vaikka sit se yksinäisyyden kokemus on vähentynyt.

Ja nyt tosiaan sit empatiataitoja ensimmäistä kertaa kysyttiin kouluterveyskyselyssä ja meillähän Vantaalla on panostettu tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamiseen ja yläkoululaiset kasi–ysiluokkalaiset, niin he arvioivatkin empatiataitonsa vähän vahvemmi kun maassa keskimäärin. Alakoulussa kuitenkin niinku arvioidaan kaiken kaikkiaan empatiataidot myönteisemmiksi kuin yläkoulussa ja se liittyy varmasti ihan siihen nuorten kehitysvaiheeseenki, et aivot uudelleen järjestyy, niin empatiataidoista ihan tutkitusti tapahtuu niinku notkahdusta siinä kohtaa. Mut alakoululaisista vähän yli puolet ja yläkoulun kasi–ysiluokkalaisista 43 prosenttia arvioi omat empatiataitonsa hyväks. Ja tytöt arvioi empatiataitonsa paremmaks kun pojat kaikissa ikäryhmissä.

Ja se on ollu myönteistä, että meidän vantaalaisista nuorista, niin hyvin suurella osalla on jokin viikottainen harrastus. Tämä kysymys harrastamisesta, niin ei erota ohjattuja tai tämmösiä omaehtoisia harrastuksia. Et se voi olla oikeastaan mitä tahansa semmosta itselle mieluista säännöllistä toimintaa. Mut alakoululaisten 86 prosenttia ja sitte yläkoulut ja toisen asteen opiskelijoista 94–97 prosenttia ilmoittaa, et heil on vähintään yksi viikottainen harrastus. Sit on kysytty enemmän viel tätä niinkun kulttuurien har- kulttuuriharrastuksia ja omaehtoista liikkumista ja suurin osa nuorista liikkuu vapaa-ajalla omaehtosesti vähintään viikottain. Ja taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa harrastaa alakoululaisista seiskytviis prosenttia, sit vähän alle puolet yläkoululaisista ja noin kolmannes ammattiin opiskelevista ja vähän yli puolet lukiolaisista. Tämä on hieman vähemmän kuin maassa keskimäärin.

Ja nyt sit vielä muutamia kouluyhteisöön liittyviä indikaattoreita. Aloitetaan täs koulunkäynnistä pitämisestä, joka kertoo semmosest tietysti myös asennoitumisesta koulunkäyntiä kohtaan. Alakoululaisista hyvin suuri osa ilmoittaa pitävänsä koulunkäynnistä. Tässä ei oo tapahtunu suuria muutoksia myöskään korona-aikana. Mutta yläkoululaisten kokemus koulusta pitämisestä on heikentyny ja alle puolet, 47 prosenttia, yläkoululaisista tytöistä kertoo pitävänsä koulunkäynnistä. Pojista vähän suurempi osuus. Sit se taas nousee toiselle asteelle siirryttäessä. Eli lukiolaisista tytöistä jo 54 prosenttia ja pojista 66 prosenttia ja ammattiin opiskelevien osalta tässä oli erityisesti tapahtunu nyt kahden vuoden takaisesta myönteistä kehitystä. Eli pojista jo neljä viidestä ja tytöistäkin kaksi kolmesta ilmoittaa pitävänsä koulunkäynnistä. Kokemus kouluyhteisöön kuulumisesta on yksi näistä kouluun kiinnittymistä kouluterveyskyselyssä kuvaavista indikaattoreista. Eli siinä kysytään niinku tää koulun kiinnittymistä kahdella tasolla, et kokeeko olevansa tärkeä osa sitä koko kouluyhteisöä

ja sitte kokeeko olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä. Ja korona-aika tietysti monella tavalla haasto tätä yhteisöllistä työtä koulussa, koska kaikki semmoset yhteiset kokoontumiset, tapahtumiset, tapahtumat ja teemapäivät piti järjestää poikkeusoloissa. Ja se näkyy tuolla ammatillisen ja lukion tossa trendikäyrässä, et tos näkyy vuodelta -21 tommonen notkahdus näiden opiskelijoiden osalta, jotka kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä. Mut myönteistä on se, että se näyttää nyt niinku palautuneen lähes tonne koronaa edeltävälle tasolle ja ammatillisten oppilaitoksen osalta, niin ollaan jopa vähän yli tossa maan keskiarvoa. Kuitenkin niin että vaan noin puolet opiskelijoista ilmoittaa, et he kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä. Alakoululaisten osalta kokemus kouluyhteisöön kuulumisesta on myös vahvistunut ja sit yläkoululaisten osalta se on pysynyt aika semmosena stabiilina. Vähiten kouluyhteisöön kuulumisen kokemusta on yläkouluikäisillä tytöillä, joista vain 31 prosenttia kertoo olevansa tai tuntevansa, et he on tärkeä osa kouluyhteisöä. Ja sitten se toinen taso siin kouluun kiinnittymisessä, et tärkeä osa luokkayhteisöä, niin oppilaat siis niinku kokee vahvemmin kuuluvansa siihen luokkayhteisöön, kun sitten koko kouluyhteisöön. Alakoululaiset tässäkin erityisesti tytöt kokee vahvemmin. Et tyttöjen osalta se kokemus luokkayhteisöön kuulumisesta notkahtaa sinne yläkouluun siirryttäessä ja erityisesti lukiolaisten osalta tämä tunne siitä, et on tärkeä osa luokkayhteisöä, ni oli vahvistunut kahden vuoden takaisesta.

Ja vaikutusmahdollisuudet... Vantaan esimerkiksi lapsiystävällinen kunta -työssä on tehty paljon, asetettu tavoitteita lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kasvattamiseksi ja varsinkin meidän toisen asteen opiskelijoiden kokemus omista vaikutusmahdollisuuksista on vahvempi kuin Suomessa keskimäärin. Silti meilläkin on parannettavaa, et kun katsoo näitä näitä lukuja, niin vaikka tos näyttää, että korona-ajan notkahdus myös koronan notkahdutti myös kokemuksia vaikutusmahdollisuuksista, osittain varmaan sen takia, et oltiin niin voimakkaissa poikkeusoloissa, oli paljon sääntöjä ja vaihtuvia ohjeistuksia ja myös niinku vähemmän niitä semmosia hauskoja tapahtumia, joihin oppilaat yleensä pääsee vaikuttamaan. Niin siitä näyttää, et on tapahtunut tämä korjausliike... ja lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuudet on palautunut koronaa edeltävälle tasolle, mutta kehitettäväähän tässä edelleen on, kun perusopetuksen kasi-ysiluokkalaisten osalta ni 16 prosenttia pojista ja kahdeksan prosenttia tytöistä arvioi omat vaikutusmahdollisuudet koulussa hyväks. Ammatillisissa oppilaitoksissa kolmannes

pojista ja vähän yli viidenneksen tyttöissä arvioi näin ja lukiolaisten osalta se oli vähän alhaisempaa, eli 22 prosenttia pojista ja 14 prosenttia tytöistä. Eli tässäkin näkyy voimakasta sukupuolten välistä eroa ja pojat kokee näitä omat vaikutusmahdollisuudet vahvemman kuin tytöt. Ja tää on semmonen summa indikaattori, jossa on kysytty siis erilaisia eri näkökulmista vaikuttamismahdollisuuksiin koulussa, eli onko saanu vaikuttaa kouluruokaan, koulun sääntöihin, tapahtumiin, op- opetukseen. Siinä on useita eri kohtia ja tämä summa indikaattori niistä ja erityisesti meillä oli myönteiset tulokset sen osalta, et oppilaat on päässyt vaikuttamaan koulun tapahtumiin.

Sit näitten vertaissuhteiden ja osallisuuden tunteen lisäksi, niin opettajan ja oppilaiden väliset suhteet on yks semmonen merkittävä kouluun kiinnittymiseenkin vaikuttava tekijä. Ja tässä kehitys on ollu sitte taas kielteisempää meillä, et tämä on aikasemmin ollu yks semmonen Vantaan vahvuuksista. Ollaan oltu tosta kansallista keskiarvon yläpuolella. Tos on vuoden 2019... alkaen näkyy tuo trendikäyrä. Ja siinä näkyy, että tämä kokemus opettajien välittävästä ja oikeudenmukaisesta kohtelusta, niin se vielä oikein nous tossa koronakeväänä vuonna -21 ja nyt se on sitte merkittävästi laskenut ja meillä vielä vähän enemmän kun koko maassa keskimäärin. Eli tällä hetkellä yläkoululaiset tytöistä 39 prosenttia ja pojista 49 prosenttia kokee saavansa opettajilta välittävää ja oikeudenmukaista kohtelua. Toisen asteen osalta toi käyrä on ihan saman muotoinen. Mä otin tohon nyt luettavuuden helpottamiseksi vaan tän yläkoulujen. Se havainnollistaa mun mielestä hyvin tätä kehitystä. Mutta ammattiin opiskelevista nuorista 77 prosenttia ja ja lukiolaisista 63 prosenttia kokee saavansa opettajilta välittävää ja oikeudenmukaista kohtelua. Eli siellä kuitenkin tämä arvioidaan myönteisemmäksi kun yläkouluissa keskimäärin.

Ja sit kouluterveyskyselyssä kysytään vielä erikseen tätä mahdollisuutta keskustella koulun aikuisten kanssa mieltä painavista asioista. Se on lisääntynyt alakoulussa. Jonkun verran heikentynyt yläkoulussa. Eli vähän yli puolet nelos–vitosluokkalaisista kokee, et heil on mahdollisuus keskustella koulun aikuisen kanssa mieltä painavista asioista ja yläkoululaisista noin 40 prosenttia. Ja toisen asteen opiskelijoiden osalta kans vähän yli puolet kokee näin. Ja tämä välittävä ja oikeudenmukainen kohtelukin, sitä kysytään, se on summa indikaattori, jossa kysytään niinku useampaa eri näkökulmaa. Eli kokeeko, että opettajat on kiinnostuneita omista kuulumisista ja kohtelee oppilaita oikeudenmukaisesti ja että omalla mielipiteellä on merkitystä, et siinäkin on useampia ulottuvuuksia.

Myönteistä on se, että koulu-uupumus... lukiolaisten osalta siit on paljon ollu keskustelua viime vuosina johtuen esimerkiks näist koulutuspoliittisista ratkaisuisista ja todistusvalinnan merkityksen kasvamisesta, mut... ja koulu-uupumus lisääntyi ihan merkittävästi korona-aikana. Niin siinä näkyy kans tossa lukiolaisten osalta toi, että se lähtee on lähteny nyt laskuun ja niinku palautumaan kohti sitä koronaa edeltävää aikaa. Vantaa on tosiaan toi sininen viiva tossa, niin se näkyy, et ollaan kuitenkin vähäsen kansallista keskiarvoa yläpuolella. Elikkä meillä opiskelijat hieman enemmän kokee kouluuupumusta, kun maassa keskimäärin. Ja kuitenkin niinkin yleistä se on, että lähes joka kolmas lukiolaisista tytöistä kertoo kokevansa koulu-uupumusta. Ja yläkoululaisten elikkä kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisten osalta, ni ei näy vielä tommosta niinku käännöstä parempaan. Toki tuo kulma tossa on jo lieventyn tai loiventunut, et ei oo ihan niin voimakasta ollu se koulu-uupumuksen kasvu ku se on ollu siinä 2019–21, mutta edelleen se on kuitenkin lisääntymässä. Ja yhteensä nyt noin 24 prosenttia yläkoululaisista kokee koulu-uupumusta.

Sitten näihin kiusaamiseen liittyviin tota niin tuloksiin, jotka on siis ollu yks niistä erityisistä huolenaiheista, jotka tämä aineistonkeruu on nostanut esiin. Niin kansallisesti kun sitten Vantaan tasolla. Eli koko maassa koulukiusaaminen oli kahden vuoden takasesta lisääntynyt. Ja se trendi on meillä Suomessa kuitenkin... tääl on tehty pitkään systemaattista kiusaamisen vastaista työtä ja meil on ollu semmonen myönteinen trendi oikeastaa vuodesta 2010 alkaen, et kiusaaminen väheni hiljalleen joka vuosi ja nyt on tapahtunut muutos huonompaan. Ja ollaan sillä tasolla, et kansallisesti poikien osalta ollaan siellä vuoden 2010 tasolla ja tyttöjen osalta vuoden -96 tasolla. Että tämä myönteinen kehitys, mitä oli saavutettu, ni se on ainakin nyt tämän aineiston mukaan kääntyny niinku kielteiseen suuntaan voimakkaasti. Ja meidän alakoululaisista nyt lähes 11 prosenttia ja yläkoululaisista vähän yli kahdeksan prosenttia kertoo tulevansa kiusatuksi viikottain. Ja alakoululaisten osalta ollaan noin prosenttiyksikön verran sitä kansallista keskiarvoa yläpuolella, yläkoululaisten osalta noin puoli prosenttiyksikköä, mut yläkouluissa sitte tää kasvu Vantaan sisällä on ollu ihan merkittävää, lähes kolme prosenttiyksikköä siihen kahden vuoden takaseen. Ja tää viikottain kiusatuksi tulleiden osuus on se semmonen niinku... toistuvan kiusaamisen tota määrä, jota me yleensä seurataan ja joka on meillä esimerkiks kaupunkistrategiassakin mittarina. Mut sen lisäksi kouluterveyskyselyssä siis tarkastellaan niitä oppilaita, jotka kertoo edes joskus kokeneensa kiusaamista ja myös

näiden oppilaiden osuus on kasvamassa. Eli kiusaaminen koskettaa entistä laajempaa osaa oppilaista. 40 prosenttia alakoululaisista ja 30 prosenttia yläkoululaisista on kiusattu ainakin toisinaan. Kiusaamiseen osallistuu lähes hieman yli joka viides alakoululaisista ja 15 prosenttia yläkoululaista. Et he ilmoittaa itse, et he on osallistunu muiden kiusaamiseen. Lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa kiusaamista kokee viikottain noin kaksi prosenttia opiskelijoista. Ja ammatillisten oppilaitosten osalta me ollaan vähän kuitenkin kansallista keskiarvoa alempana, vaikka meilläki siinä oli tapahtunut nousua.

Ja se mikä kiusaamisessa tietysti on haastava tän ilmiön ehkäisyn ja puuttumisen kannalta, et se jää yhä usein piiloon, eikä siihen puuttuminen oppilaiden mukaan aina auta. Eli alakoululaisista kiusaamistilanteissa mukana olleista oppilaista vähän yli puolet ja yläkoululaista noin kolmannes ilmoitti, et he on kertonut tästä kokemastaan kiusaamisesta aikuiselle.

1:35:36.9 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

No niin nyt täytyy tähän väliin sanoa sellainen tilanne tiedotus, että koska tälle oli varattu aikaa kello 18:30:een asti, mutta pääsit odottamaan noin 10 minuuttia myöhässä, niin olemme siinä tilanteessa, että tässä ei käytännössä tule jäämään mahdollisuuksia esittää kysymyksiä, joten pyydän valtuutettuja varautumaan lähettämään kysymykset sitten sähköpostilla. (-) [1:36:02] esitystä tässä pitäs vielä ennen 19... täällä on meille kaksi kirjallista kysymystä muun muassa, että tässä... vähän on nyt aikataulu aikataulu pikkusen tiukaksi rakennettu meille. Pahottelut.

1:36:15.0 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa

Joo. Joo. Mä pääsen kyllä pian nämä keskeiset tulokset.

Eli tosiaan tota... kiusaamisesta kertominen yläkoululaisten osalta meillä on hieman lisääntynyt, mut alakoululaisten osalta puolestaan vähentynyt ja tää on sitte samansuuntainen laskeva trendi ollu koko maassa ja sen lisäksi myös oppilaiden kokemukset kiusaamisen loppumisesta siitä kertomisen jälkeen vaihtelee. Että yläkoulussa oppilaat kokee useimmiten, et kiusaaminen on loppunut kun siihen on puututtu, mut sit samanaikaisesti on enemmän niitä oppilaita, jotka kokee, et kiusaaminen on jatkunut tai jopa pahentunu. Ja tämä kertoo tietysti siitä, et se kiusaamisen jälkiseuranta on erittäin tärkeää sitte tilanteiden selvittelyn jälkeen. Alakoulussa tytöt kokee viikottaista kiusaamista poikia enemmän ja yläkoulussa on

toisinpäin. Ja sitten tässä näkyy myös eroa sit oppilaiden syntyperän mukaan. Eli ulkomaalaistaustaiset oppilaat kokee kokee useimmin kiusaamista ja ovat myös itse ilmoittavat useammin osallistuvansa muiden oppilaiden kiusaamiseen.

Sit mä otan päihteistä vielä viimeisenä nostona sähkösavukkeiden päivittäisen käytön, joka on lisääntynyt ihan merkittävästi ja on Vantaalla yleisempää kuin maassa keskimäärin. Eli vielä kaksi vuotta sitte aineistonkeruussa niin noin kaksi prosenttia yläkoululaisista ilmoitti, että he käyttää sähkösavukkeita päivittäin.

[1:37:42.5 - 1:38:03.9 ei puhetta]

1:38:03.9 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

No niin nyt näyttää olevan vähän teknisiäkin ongelmia tullut tähän tähän tota. Pitäisköhän meidän tehdä niin, että me siirrytään tässä nyt välillä noihin tota kysymyksiin. Kyselytunti kysymyksiin -

Joo, nyt on selvästi teknisiä ongelmia. Ehdottaisin seuraava, jos meidän tota kokoussihteeristö siihen sen pystyy järjestämään, että että jos hypätään nyt väliaikaisesti... mennää suora näihin kyselytunnille saapuneisiin kysymyksiin, (johonka) meidän vastaajat ovat varmaankin valmistautuneet ja että käydään nämä kysymysasiat läpi ja jos sitten lopussa jää aikaa, niin sitten on mahdollisuus esittää kysymyksiä tähän äskeisen alustukseen liittyen. Toimitaan näin.

2 Kyselytunti

1:39:06.1 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Ja nyt todetaan, että keskeytetään toimittanut kohta yksi selostukset ja mennään kohta kaksi kysymykset lista- lista-asioista ja joo.... Eeva-Liisa olet- toimiko sulle yhteys nyt?

1:39:27 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa

Nyt toimii. En huomannut itse missä vaiheessa se oli pudonnu, ku olin tos esitystilassa.

1:39:30.4 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Mutta hei tehdä sillä tavalla, että pystytkö olemaan tässä niinku noin 19 asti? Niin tehdääs niin, että me käydään läpi tässä nää kyselytunnille tulleet kysymykset ja

tälläset niin kuin, jotka kuuluu meidän viralliseen niin sanotusti pakolliseen ohjelmaan ja sit jos jää vielä aikaa, ennen kello yheksäätoista, niin sitten sitten voidaan esittää kysymyksiä sinulle ja pystyt pitää esityksesi loppuun.

1:39:55.4 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa

Joo, se sopii mulle.

1:39:57.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Hyvä. Kiitoksia kiitoksia. No niin. Mennään kohtaan kaksi kysymykset lista-asioista. Onko kysymyksiä? Vaula Norrenalla on kysymys lista-asioista, ole hyvä.

1:40:13.3 valtuutettu Norrena Vaula

Kiitoksia. Mulla on kaksi kysymystä. Ensin kohtaan seitsemän MAL-ohjelma. Tästä aineistosta puuttuu pienhankeohjelma, joka on osa tätä MAL-ohjelmaa, niin siinä liitteessä ei ole kuvattu, että mitä pienhankeohjelma sisältää. Pyytäisin, että se lisätään esityslista-aineistoon liitteeksi, että ehdimme tutustua siihen ennen ennen maanantain kokousta.

Sitten mulla on kysymys tosta kohdasta kuusi osavuosisikatsaus ja sitovat tavoitteet. Niin kysymykseni kuuluu, miksi niin monessa kohdassa todetaan, että tavoite on osittain toteutunut, kun se ilmiselvästi ei ole toteutunut, vaan mennyt huonompaan suuntaan? Että kun on numeraalinen tavoite esimerkiksi lukuseula, tulokset paranivat kolme prosenttia ja ne sitten heikkenevät kaksi prosenttia, niin ei kai tulos voi olla, että on osittain toteutunut. Tai työttömyysjaksot lyhenevät tavoite, 45 viikkoa, ja toteuma 60 viikkoa. Tai kokonaispäästöt vähenemä 15 prosenttia kahdessa vuodessa ja toteuma seitsemän prosenttia. Niin meillä ei ennen ole ollut tapana tämmönen, että laitetaan, että on osittain toteutunut joku numeraalinen tavoite, kun se ei selvästi ole lähimainkaan toteutunut. Niin kysyisin, miksi on tällainen käytäntö nyt otettu, mitä mitä se palvelee?

1:42:03.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä. Oikein paljon kiitoksia. Hyviä kysymyksiä. Todetaan todetaan, et ensimmäinen alkaa kysymys oli enemmän havainto, että pienhankeohjelma puuttui liikkeitten joukosta, joten se voitaneen voitaneen järjestää tässä.... korjaa- tekninen korjaus tehdä siitä. Ja sitten toinen kysymys oli vakavampi, että jos numerot, joitten pitäisi pienentyä, niin suurenevat, joitten pitää suurentua, niin pienenevät, niin onko..., miksi miksi silloin on määritelty, että tavoite on toteutunut osaksi. Kukahan täällä olisi oikea

ihminen vastaamaan tällaiseen kysymykseen. Onko... No näin minä vähän ajattelinkin, että kaupunginjohtajallehan tämä tämä vastuu menee vaikeitten kysymysten osalta. Ole hyvä kaupunginjohtaja.

1:42:58.1 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Joo puheenjohtaja, näinhän se on, että kaupunginjohtaja kyllä, kyllä vastaa. Joo pitää vähän selvittää tota. Hyvä havainto havainto. Yleensäkinhän tää niinku tavoitavoiteasetanta on asia, jota joka on hyvä tehdä fiksusti, että... pitää nyt vähän katsella. Mä luulen, et meil on muutenkin, kun käydään läpi läpi sitte talven ja kevään aikana, niin katotaan katotaan, että nää... meil on aika paljon mittareita. Yleinen käsitys on, et niit on liikaa, koska koska se ei niinku se mittarointi menettää vähän merkitystä, jos mittareita on liikaa. Mutta tässä on se ikuinen dilemma noihin (- -) [1:43:39] tässä nopeasti (-) kantaa, miksi nuo niinku ne ovat, mutta ihan vain lyhyesti, että yleinen dilemmahan on se, että... että me asetamme tavoitteita niin, mitä on se juuri se osin saavuttaminen [naurahtaa]. Ja useimmat asiat eivät ole niin, että ne joko jäävät kokonaan toteutumatta tai toteutuvat 100-prosenttisesti, niin tämä, että miten me niinku mittaamme onnistumista silloin kun kun tavoite toteutuu joiltakin osin, mutta sitten taas toisaalta ei. Mut silloin ku on tällöinen numeraalinen tavoite, niin eipä siinä... on kuitenkin sanottava se, että jos jos tavoite on vaikkapa numero seitsemän ja se toteutuu niin, että se on kolme, niin se on silloin osittain toteutunee ja jos se on -2, niin silloinhan se ei ole toteutunut lainkaan. Mut pitää vähän katsoa. Mä... mä luulen, et meil on vähän jumppaan nyt joka tapauksessa edessä tän mittariston kanssa. Eli (-) [1:44:38] jatkossa supistaa mittaristoa ja sitten katottas oikeasti läpi, että ne ovat sitten niinku... antavat antavat hyvää informaatiota siitä, miten hommat etenevät. Tarkistan nuo kaks tosta sitte.

1:44:52.9 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä. Tämä on varmastikin asia, että tähän ei tänään sen laajempaa... selkoa tule, vaan täytyy nyt jokaisten sitten varmastikin valtuuston kokoukseen mennessä, siellähän tätä keskustelua voidaan jatkaa, kun meillä on käsittelyssä tämä tämä asiakirja, niin sieltä voidaan sitten jatkaa ja että katsoo, että onko onko oikeita oikeita arvioita. Kysymys oli hyvä. Haluaako Siru Kauppinen tähän nyt sitten tässä kohtaa esittää jatkokysymyksen?

1:45:26.2 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Kyllä kiitos. Hyvin napakasti, onko hyvä ratkaisu, jos valtuuston strategian mukaiset mittareiden tavoitteet eivät täyty, niin näitä mittareista näistä mittareista luovutaan? Kysymys oli tämä.

1:45:44.6 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Tämä oli ihan validi kysymys, koska tällaisessakin on välillä ollut ilmassa. Kaupunginjohtaja, ole hyvä.

1:45:49.2 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Puheenjohtaja, hyvät (- -) [1:45:51] ei kuitenkaan liene tarkoitus, että jos jotakin saavuttaa, niin sit sitä ei enää mitata. Enemmän kyse on aina siitä, onko se mittari relevantti. Sitä sitä keskustelua meidän kannattaa käydä, mutta puheenjohtaja vielä hyvä tuo, että varmaan tuohon valtuuston kokoukseen mennessä niin kaivetaan kaivetaan tieto tuosta tuo mittari- äskeiseen mittarikysymykseen.

1:46:13.1 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä kiitokset. Onko muita puheenvuoroja (-) [1:46:17] kysymykseen liittyen lista-asioihin. Keskustelu jatkuu. Keskustelu päättyy.

3 kyselytunnille saapuneet kysymykset

Ja nyt mennään kyselytunnille saapuneisiin kysymyksiin kohtaan kolme ja niitä on täällä tasan kaksi ja tota on ensimmäinen valtuutettu Weckmanin, ole hyvä.

1:46:38.4 valtuutettu Weckman Markku

Kiitos puheenjohtaja. Lyhyesti. 5.10. uutisoitiin laajasti muun ohella... päivälehdissä ja näin poispäin Pyhän Laurin hautausmaalla tapahtuneesta sankarihautojen häpäisemisestä. Osa vantaalaisista luokkaretkellä olleista alakoululaisista oli hyppinyt ja syljeskellyt haudoilla aiheuttaen... erilaista hämmennystä ja ja pahaa pah-pahaa mieltä. Kysymys kuuluu, mihin toimenpiteisiin Vantaan kaupunki on ryhtynyt/ryhtymässä kyseisen toiminnan ennaltaehkäisemiseksi ja sankarivainajien leposijan kunnioittamisessa noin yleensä ja käyttäytymisessä vastaavanlaisissa tilanteissa? Kiitos.

1:47:35.3 apulaiskaupunginjohtaja Kalo Ilkka

Oikein hyvää iltaa minunkin puolesta ja vähän kerron ensiksi vähän tästä asiakokonaisuudesta ja sitten vastaan myös tuohon kysymykseen. Eliikkä meillähän

ensimmäinen askel on se, että tätä mikä on tapahtunut, niin koko kasvatuksen ja oppimisen toimiala, niin me pahoittelemme kovasti ja pyydämme anteeksi, että tällainen asia on päässyt tapahtumaan. Elikkä välittömästi tapahtumaan jälkeen sitten... näiden oppilaiden, jotka ovat näin toimineet, niin heidän huoltajien kanssa on keskusteltu jokaisen kanssa ja on kurinpitotoimet tehty ja ja sitten me olemme olleet yhteydessä tuonne veteraanijärjestöihin ja on sovittu tapaaminen 27.11. veteraanijärjestöjen edustajien kanssa, johon sitten osallistuu meiltä apulaiskaupunginjohtaja ja perusopetuksen johtaja ja käymme keskustelua tästä tapahtuneesta ja tällaiset toimenpiteet tämän jälkeen on tehty.

Tämä asia, mihin tämä liittyy, niin... meidän Vantaan perusopetuksen opetussuunnitelmassa kolmannella luokalla on opetussuunnitelmaan sisältyä tällainen kotiseutuun ja historiaan ja myös hautaamiseen liittyvää monialainen kokonaisuus. Elikkä meillä on Vantaalla pääkaupunkiseudun vanhin rakennus, Helsingin pitäjän kirkko, ja kaikki kolmasluokkalaiset, jotka haluavat, joiden huoltajat haluavat, niin me järjestämme sinne kirkkoon vierailun ja siellä tutustutaan niinkun rakennukseen, meidän kotiseutuun ja tähän historia-aspektiin ja samalla sitten Kirkon toimintaan ja hautausmaahan ihan näihin näihin asioihin opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Ja aina ennen kun tällainen retki tulee kolmasluokkalaiselle, ni huoltajille lähtee asiaan liittyen tiedustelu ja kerrotaan, että tähän ei sisälly mitään uskonnon harjoittamista, eikä siihen liittyvä, vaan kyseessä on näihin muihin opetussuunnitelmallisiin asioihin, niinkun tutustuminen tähän kotiseutuun ja niin edelleen. Ja tässä huoltajille annetaan halutessaan mahdollisuus, jos he kokevat, että lapsi ei sinne osallistu, niin koululla järjestetään muuta toimintaa sitten tämän sijaan. Ja suurin osa lapsista haluaa osallistua näille retkille.

Ja tuota meillä on ikäluokka noin 2 700 oppilasta ja näille on osallistunut näille retkille n. 2 500, ehkä vähän vajaa ja pyöreällä matematiikalla todettuna, niin me ollaan kahdeksan vuotta näitä opetussuunnitelman mukaisia retkiä Helsingin pitäjän kirkkoon tehty, niin sinne on osallistunut noin 20 000, yhteensä noin 20 000 9-vuotiaasta kolmasluokkalaista. Nyt sitten valitettavasti ensimmäisen kerran on tällainen tapahtuma käynyt, että on tullut tällainen vakava väärinkäytös ja luonnollisesti me emme tätä hyväksy ja miten me ennaltaehkäisemme, niin me pyrimme koulussa

kaikilla vuosiluokilla, niin ensimmäisellä, toisella ku kolmannella ja myöhemminkin, niin ohjaamaan ja kasvattamaan lapsia koulun toimesta niin hyvin kuin kykenemme, että käyttäydytään asiallisesti ja kunnioitetaan näitä.... kunnioitetaan toisia uskontoja ja (- -) [1:51:28] tällaista pääse- pääsisi tapahtumaan.

Täs on kuitenkin sitten lapset ja nuoret sitten joskus toimivat tavalla, jota me emme halua ja pyrimme kaikin mahdollisin keinoin ja toivomme myös, että kodeissa tapahtuva kasvatusta, niin olis mahdollisimman hyvä, että tällaista ei pääsisi tapahtumaan.

Tässä puheenjohtaja tiiviisti vastaus ja mikäli tulee jatkokysymyksiä, ni vastaan mielelläni niihin.

1:52:00.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Kiitoksia. Ilmeisesti tämä oli aika selkeä vastaus ja voidaan todeta voitaneen todeta, et jatkokysymyksiä, jos on, niin ne voidaan toimittaa kirjallisesti.

1:52:09.7 valtuutettu Weckman Markus

Kiitos, niitä ei ole minun kohdaltani. Kiitoksia.

1:52:11.7 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä juttu. Kiitoksia. Mennään sitten seuraavan kysymyksen, joka on valtuutettu Eerolan, joka koskettelee teemaa, johon on tullut aika paljon... sekä kysymyksiä että vastauksia mediassakin. Eliikkä koskettelee Kuusijärven ulkoilualueen rakentamista. Ole hyvä Antero.

1:52:35.4 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Julkisuudessa on noussut kohu Vantaan Kuusijärven ulkoilualueelle suunniteltujen rakennushankkeiden korkeasta hinnasta. Kuusijärven infraa parannetaan ja kunnostetaan samalla, kun alueelle nousee jo kokonaan uusia rakennuksia.

Mediassa on kysytty, miten esimerkiksi alueelle tuleva Luttomäki voi maksaa 600 000 euroa ja savusaunan rakentaminen jopa 2,2 miljoonaa euroa. Julkisuudessa on perustellusti myös ihmetelty, kuinka nuotiopaikan tai wc-tilojen hintalappu saattaa olla jopa 600 000 euroa. Kaupungin virkamiesjohto on selittänyt tapauksia julkisuudessa ymmärrettävästi. Silti monille kaupunkilaisille on jäänyt oikeutetusti kysymyksiä siitä, miten kustannukset ovat nousseet näin korkeiksi. Esiin on nostettu myös epäilyjä

kaupungin hankintaosaamisesta ja julkisten varojen asianmukaisesta käytöstä. Asiasta on tärkeää saada selvitys myös kaupunginvaltuustoon.

Tämän perusteella kysyinkin miten selvi- selittyvät Kuusijärven alueen rakentamisen korkealta vaikuttavat kustannukset? Miten rakentamisen kilpailu on järjestetty? Olivatko muut kaupungille tulleet tarjoukset yhtä kalliita? Tunnistaako Vantaa ongelmia sen hankintatoimessa, esimerkiksi resurssien, osaamisen ja henkilöstön riittävyyden osalta sekä millaisia tuloja toisaalta Vantaalle on odotettavissa Kuusijärven Kuusijärven uusien hankkeiden valmistumisen jälkeen?

1:54:13.6 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Kiitoksia ja tähän kysymykseen on tullut vastaamaan vs apulaiskaupunginjohtaja Henry Westlin ja meillä on täällä... Meillä on toimitettu aika laaja kirjallinen selvitys, joka käsitykseni mukaan on mennyt myös tai menossa valtuutettu Eerolalle. Onko näin pitkä vastaus myös suullinen vai onko se onko se tiiviimpi?

[1:54:43.8 - teknisiä ongelmia]

1:55:57.8 apulaiskaupunginjohtaja Westlin Henry

Joo, kiitos ja kiitos valtuutettu Eerolalle erinomaisesta kysymyksestä. Enkä aio lukea tätä noin kahden sivun vastausta läpi, jonka on tehnyt veljekset Wallenius ja Westlin, mutta tää yleistä niinku laatutasoa laatutasoa perustuu siihen, että tässä on on Kuusijärvi on Vantaan yksi neljästä kärkihankkeista, josta on tarkoitus tehdä tämmöst... tai ollaan kehittämässä tulevien vuosien aikana entistä elämyksellisemmäksi ja asiakkaita paremmin palvele- palvelevaksi kestävän matkailun virkistyskohteeksi. Täähän on tarkoitus, et ei palvele pelkästään hyviä vantaalaisia veronmaksajia, vaan sitten jossain paremmassa maailmassa on myös lentokentän stop-over matkustaja, jotka sitten tulee Kuusijärvelle kokemaan suomalaista luontoa ja saa siitä ehkä ensimmäisen ja ainoan kokemuksen.

Mut et tosiaan tää perustuu tämä korkeat kustannukset korkea laatutaso perustuu näihin korkeisiin vaatimuksiin, joita on asetettu. Et kiinteistöt ja tilat palvelualueelle koskee tätä... tätä savusauna ja näitä wc-tiloja, niin on vasta suunnitteluvaiheessa, (- -) [1:56:58] on kilpailutettu ihan normaaliin tapaan. Niinku suunnittelu aloittaa, niinku toi toimitilajohtaminen tekee. Mut (- -) sitä nää laadittavat rakennussuunnitelmat pohjautuu tämmösiin... erilaisiin suunnitteluvaiheisiin, jotka on hyväksytty asianmukaisissa toimielimissä. Et siel on Kuusijärven kehittämissuunnitelma vuodelta

2016, Kuusijärven yleissuunnitelman vuodelta -19, asemakaava vuodelta -20, tar-
rakennusten osalta tarveselvitys vuodelta -22 ja hankesuunnitelma tältä vuodelta
vuodelta, jotka on hyväksytty sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta -
kunta ja näiden lisäksi suunnitteluratkaisuja ovat ohjanneet vuonna -21 laadittu
Kuusijärven kokemusvisio ja palvelukonsepti. Et täs on niinku erilaisia päätöksiä tehty
aikasemmin, joissa on paalutettu, linjattu tätä laatutasoa.

Sitten näitten savusaunarakennuksen wc-tilat plus infokatokset, niin tosiaan toi
kaupunkitilalautakunta on hyväksynyt nää hankesuunnitelmavaiheen tavoitehinnat
näille ja puku-, pesuhuone ja saunarakennuksessa oli 2,17 miljoonaa wc-tilat ja
infokatos 550 000. Ne on pikkusen niinku noussut tässä suunnitteluvaiheessa, mut
niinkun aika aika vähän. Et se se oli 2,27 miljoonaa tämä sauna ja 0,59 miljoonaa
euroa toi infokatos. Ja näitä perusteita tavallaa niin kuin tavanomaisiin rakennuksiin (-
-) [1:58:27] kustannuksia tuolla on nuossu tämmösiä savusaunojen lamellihirsi
lamellihirsirunkoja ja polttokäsitelty lautaverhous, siel kennotiilirakenteista runkoon
niissä pesu- ja pukuhuonerakennuksia, infokatoksen paanumainen katto. Siel on
tukimuureja, terasseja, maanpaineeseiniä, aluerakenteita, viherkattoja eli kasvikattoja,
liittymät- nykyiseen maalämpöjärjestelmään, työn aikanen sääsuojus ja sitten kun nää
on jaettu useampaan pienempään rakennukseen näitä teknisiä teknisiä tiloja niit siit
vaan tulee kustannuksia. (Samoin tää) vaiheittainen rakentaminen lisää kustannuksia,
että joudutaan sitten tekemään moneen kertaan näitä kunnallisteknisiä töitä ja sitten
kun näitä päästään tähän urakkatarjousvaiheeseen, niin ne tämmösellä niinku
kokonaisurakkamallilla tilaajan suunnitelmilla.

Mut tosiaan tulee se avoin urakka (- -) [1:59:18] Walleniuksen vastauksessa ei sitä
sanota suoraan, mut täs on saattaa tulla se vaikutelma, että kaupunki julkinen tilaaja
on aika hölmö (- -) kerrotaan kustannukset etukäteen ja toivotaan, että joku tekee
edullisen tarjouksen. Että mut semmosta se on on tämä avoimuus ja päätöksenteon
läpinäkyvyys edellyttää sitä ja sitä näin, ja toki (on myös sitä) hankintalainsäädäntöä,
et mei ei niinku yksityinen rakentaja pystyy sit sen tarjousvaiheen jälkeen tinkaamaan
tinkaamaan niistä hinnoista, mut me mennään papereitten mukaan. Yksinomaan
mennään tarjouspyyntöasiakirjojen mukaan. Eli siinä ei oo mitään tinkimisvaraa enää
sitte sen jälkeen.

Ja toimitilajohtaminen niinku kadut ja puistotkin toteaa, niinku tässä ei oo... et hankintayksikön resurssit, osaaminen, henkilöstön riittävyys ei vaikuta tähän tähän laskennallisen kustannuksiin. Mut et suunnittelun paremmalla ohjauksella tai kustannusohjauksella, niin voitais löytyä ratkaisuja, jotka olis kustannustehokkaampia. Mutta toki tuolloin ne laatuvaatimukset taustalla, jota ei sitten voi pilata sitten ja tällä hetkellä nää saunojen tuotot Kuusijärvellä on noin yksi miljoonaa euroa vuodessa ja ehkä arvioidaan, että uusien saunojen valmistuminen tulee tasaamaan ruuhkahuippuja ja tuo mahdollisesti uusia uusia asiakkaita, mut niitähän käytännössä mahdolli- aika lailla haastavaa ennustaa niitä tulevia käyttäjämääriä, tulevia tuloja sitä mukaan.

Ja katu ja puistojen palvelualueella... Eli mun oma palvelualue toteaa, että toi pysäköintialue, pulkkamäkiä ja tulipaikka on kaikki toteutettu kaupungin omajohtoisen tuotannon niinku työn voimin. Et niit ei oo kilpailutettu erikseen. Sieltä jo hankintapäätöksiä, eikä oo myöskään mitään sopimuksia tehny, koska sopimukset on tämmösiä tilaaja-tuottajamallin mallin piirteitä, joita me ei tunnisteta. Mut käytännössä semmosella monituottajamallilla, et siellä omaa on ainoastaan henkilöstö- että tavarat tavarat, materiaalit, konepalvelut myös siten erilaiset urakat tulee yksityisiltä yksityisiltä tuottajilta.

Ja tosiaan Kuusjärvi, niin kuin totesin, on yksi kaupungin neljästä kärkihankkeesta suunnitelmat on laadittu yksityisen konsulttitoimiston toim- asetettu suunnitelmille hyvin korkean laatutaso ja joka sitten väistämättä heijastuu näihin toteutuskustannuksiin. Et ton pulkkamäkeen joka sisältää myös latuverkostoa, lumetuslaitteita, niin se ei oo pelkkä tämmöinen pyllymäki, vaan et se on niinku kustannusarvio oli vajaa 400 000 euroa ja tulipaikan ja siihen sisältyvän esteettömän reitin kustannusarvio oli vajaa 600 000. Yhteensä pikkusen vaille miljoona euroa ja tää oli jo siit suunnitelma- suunnitteluvaiheessa todettu, että kallista laatua laatua tulee. Mut kustannus kerran... kustannus seurannan mukaan kummankin kohteen toteuma kertymä on ollu viisisataayheksäntuhattaviissataayheksänkyttuhatta 590 000 euroa, et yhteensä sitten vajaa 1 200 000. Eli (ylitystä on) [2:02:21] tullut hieman yli 20 prosenttia noihin kustannusarvioihin nähden.

Siellähän on tietenkin tämä Ukrainan sota on vaikuttanut tiettyihin, inflaation on vaikuttanut tiettyihin kustannuksiin. Sitä kohdekohtaista tämmöst on niinku tarkempaa

kustannuserittely on niinku hankala tehdä, koska siellä on semmosia... menoja, koska näit on rakennettu samanaikaisesti, suunniteltu samanaikaisesti, niitä menoja ei ole eritelty kohdekohtaisesti. Että... ja samoin kuin tossa toi toimitilajohtaminen toteaa, niin ei tää oo niin kuin siitä resursseista kiinni tämä tämä nämä kustannukset, vaan kyl se on lähinnä sitten tässä kustannusohjatulla suunnittelua, joka ois pitänyt lähtee jo sieltä ihan suunnittelun alkuvaiheesta asti asti, niin olis parhaiten vaikuttaa noihin toteuttavan ratkaisun kustannuksiin. Tokio tässä on niinku, tässä on tarkis- tarkasteltu julkisuudessa pelkästään investointikustannuksia, niin kyllä tässä niinku se loppupeleissä se kaikkein tärkeintä on ne elinkaarikustannukset, mitä siltä käyttövaiheelta tulee ja joihin sitten myös tällä laadukkaalla toteutuksella, laadukkaalla materiaalilla pystytään vaikuttaa siihen. hankkeen elinkaaren. Tietenkin on myös tämä esteettinen kestävyys on yks yks tekijä näissä, mikä pitää ottaa huomioon, että hyvää ei saa halvalla yksinkertaisesti. Kiitos.

2:03:58.8 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Sit lyhyt jatkokysymys on oikeastaan se, että mikä on nyt se keskeinen oppi, joka tästä tapauksesta on saatu ja miten tällaiset kohut voidaan niinku jatkossa... tulevaisuudessa välttää?

2:04:18.2 apulaiskaupunginjohtaja Westlin Henry

No kiitos kyl se varmaan se ehkä ehdin ennen kaupunginjohtajaa, mutta sanosin, et se oppi on, että meidän pitäis niinku... täs on tehty semmonen aivan klassinen kaupungin virhe, et me ollaan tehty hyvää, mut ei oo muistettu kenellekään sitä kertoo etukäteen. Tuol on hyvin korkeatasoisia hulevesirakenteita tehty sinne pysäköintialueen alle, mut ei me kerrottu, et siel on tämmöstä biohiiltä, tämmösiä suodattavia rakenteita, et se on niinku semmonen... ehkä semmonen niinku lipsahdus lipsahdus. Tietenkin et sitten tuoda ajoissa sitten päättäjillekin esille se, että niinku ollaan menossa korkeatasoiseen suun- korkeatasoseen kustannukseen. Tavallaan se tämä avoimuus tässä suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa, niin sitä ei koskaan voi korostaa, mut kyl se on se proaktiivinen viestintä, markkinointi olis se niinkun elintärkeitä tämmösissä hankkeissa. Niin pystyttäs näitä kohuja välttämään. Että tavallaan niinku hyvätkin hankkeet muuttuu sitten niinku negatiiviseksi ihan tän ehkä tämmösen niinku viestinnän ymmärtämättömyyden takia osittain.

2:05:21.5 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Kyllä tuosta ottasin koppia samasta. Eliikkä aika pitkälle on kyse myös niinku vie- tässä tapauksessa niinkun viestinnällinen probleema. Eli eli jos katsoitte sitä, miten se lähti liikkeelle puhuttiin savusaunasta ja grillipaikasta. Kun kyse on saunoista ja kokonaisesta ranta-alueen maisemoinnista ja rakentamisesta. Ja tietenki silloin se on meidän oman organisaation parantamista eli meidän tulee viestiä ja viestiä proaktiivisesti paremmin. Nythän meillä on... me laadimme näille kärkihankkeille viestintäsuunnitelmat. Eli jatkossa tietenkin yksi oppi on se, että kun me määrittelemme teemme merkittäviä hankkeita, kärkihankkeet tietenkin etunenässä, mutta myös muita, niin niille laaditaan viestintäsuunnitelma, jossa sitten myös syntyy semmoset materiaalit, että niistä pystytään viestimään oikealla tavalla ja nopeasti ja niin, että jos väärää tai epätasmallista tietoa lähtee liikkeelle, niin saadaan nopeasti se sitten tempastua sieltä kiinni. Eliikkä viestinnän tehostaminen ja parantaminen on tässä yksi keskeinen oppi tässä tapauksessa.

2:06:37.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selövä. Paljon kiitoksia kysymyksistä ja vastauksista ja todetetaan, että kyselytunnille saapuneet kysymykset on käsitelty.

4 muut mahdolliset asiat

2:06:43.5 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Avaa kohdan muut mahdolliset asiat. Onko muita asioita? Ei ole. Ja nyt meillä on todellakin kokous on ja kyselytunti on päättymässä, mutta jos nyt jäi kysymyksiä erityisasiantuntija Eeva-Liisa Markkaselle ton tuon esityksen ja joka vähän epäonnisesti katkesi tossa kesken osalta, niin nyt voi esittää ja jos jokin tärkeä asia jäi tuosta esityksestä, niin kuin loppukaneetti uupumaan, niin niin toki.... erityisasiantuntija Markkanen voit sen täs tässä meille vielä myös kertoa.

2:07:31.1 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa

Joo, kiitos puheenjohtaja mahdollisuudesta vielä tähän loppukaneettiin. Eliikkä se ehkä, mikä tosta jäi vielä viimeisenä huomiona, minkä halusin tuoda niin tää sähkösavukkeiden päivittäisen käytön yleistyminen on yksi niistä huolista, jotka tämä nosti ihan merkittävästi.

Eli vielä kaksi vuotta sitten kaksi prosenttia yläkoululaisista kerto käyttävänsä päivittäin sähkösavukkeita ja nyt joka kymmenes. Ja se on ihan tosi merkittävä kasvu ja ja tota

meillä yleisempää kuin maassa keskimäärin. Ja tätä meidän nuoret on myös nuorisovaltuustolle eilen esittelin tuloksia ja he myös toivo, että tähän tähän tota ni saadaan jotakin tämmösiä interventioita ja huoltajille tiedottamista.

2:08:13.0 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä juttu. Nyt jos on kysymys tuota tähän teemaan, niin niin tota on mahdollista esittää vielä. Itse itse aineistohan oli mitä mittaviin ja täytyy sanoa, että että siitähän pystyisi pitämään päivän mittaisen seminaarin ja varmaan moni valtuutettu sellaiseen mielellään osallistuisikin, jos sellainen toimiala sen tahtois järjellä. Mut nyt vaikuttaa siltä, että ei tule tästä teemasta kysymyksiä. Anteeksi. Katsotaanpas nyt täällä. Hyvä tavaton. Täällähän onkin kysymyksiä. Hienoa. Eli nyt on valtuut Vacker ja ole hyvä, voitko esittää sen suullisesti ja sitten valtuutettu Kauppinen. Tässä järjestyksessä.

2:09:10.6 valtuutettu Vacker Marjo

Kiitos puheenjohtaja. Tuli vähän nopeasti en tota niin osannut varautua tohon suulliseen kysymykseen, mutta luenpa sen täältä pieni hetki. Eli eli pieni kommentti ja kysymys. Elikkä olen useasti miettiny tätä vastaajien ryhmää ja ehkä erityisiä haasteita, et (- -) [2:09:25] lähipiirissä omat omaavat eivät ole vastaajien joukossa. Ja meillä on selkeästi yksi iso aukko kyselyikäryhmässä elikkä kutos- ja seiskaluokkalaiset ja usein siinä tulee suuria muutoksia ja ja minäkuvan asioita ja jää paljon asioita katveeseen. Mutta onko siis mahdollisesti THL:n osalta tietoa tulevaisuuden näkymistä laajentaa kyselyä ja koskemaan myös kutosta ja seiskaa? Ja onko Vantaa esittänyt näkemyksiään tältä osin? Kiitos paljon ja kiitos esittelystä.

2:10:03.1 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Kiitoksia. Ihan ensimmäisenä, voinko mä saada Eeva-Liisan sun... chattiin tai jotenkin, et mihin osoitteeseen voi laittaa jatkokysymykset? Tämä ja sit voiko myöskin saada muiden valtuutettujen vast- muitten valtuutettujen kysymysten vastaukset niinku kaikille? Koska varmaan muillakin on tosi hyviä kysymyksiä, niin kuin äskeinenkin oli.

Mutta mun varsinainen kysymys on tämä, mistä vastausprosentin lasku johtuu? Ja onko opeilla ollu liian kiire vai mikä täs on ollu? Et onko tätä niinku analysoitu? Ja sitte toinen kysymys, että kouluyhteistyö ja kouluyhteisöön kuuluvien osuus sekä kouluviihtyvyys on sellasii lukuja, jotka varmasti indikoi sitä, että et niinku tunteeko kaikki kuuluvansa meidän yhteiskuntaan tulevaisuudessa, meidän yhteisöön. Ja tästä mä oon tosi huolissaan ja tämä putoaa. Siihen liittyy varmasti myös tämä

oikeudenmukaisen- mukainen kohtelu, että onko... ku alle puolet kokee oikeudenmukaistako koht- kohtelu- oikeudenmukaiseksi sen kohtelun yläkoululaisista, niin must tämäkin on tosi huolestuttavaa. Niin mistä tämä putoaminen johtuu ja onko tätä niinku päästy analysoimaan vielä? Koska täähän vaikuttaa siihen, että kuinka paljon meillä porukka syrjäytyy ja onko ne valmiit rakentaa Vantaan eteen, meidän yhteisön eteen, Suomen eteen vai kokeeko ne olevansa ulkopuolisia. Kiitos.

2:11:19.4 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Selvä ja enempää tämmösiä kysymyksiä ei ole aikaa esittää. Pystytkö vastaamaan lyhyesti näihin ja se mitä et pysty, niin laite kirjallisena tulemaan. Ole hyvä.

2:11:30.4 erityisasiantuntija Markkanen Eeva-Liisa

Joo. Ihan lyhyesti vastaan. Elikkä toi Vantaa tekee todella tiivistä yhteistyötä THL:n kanssa täs kyselyn kehittämisessä. Olemme nyt olleet tota THL:n suuntaan myös aktiivisia, et saatas tämmönen uusi kuusikkokaupunkien verkosto kouluterveyskyselyn ympärille, koska suurilla kaupungilla on niinku tietyn tyyppisiä haasteita ja tiedontarpeita, joissa me halutaan olla aktiivisia. THL on myönteisesti tähän ehdotukseen suhtautunu. Mutta sitte tota kyselyjä tullaan ja THL:n on ilmoittanu, et se tulee kehittämään kyselyä. Se on valtavan pitkä ja myös lapsille ja nuorille raskas vastata. Meil on entistä enemmän esimerkiksi suomea toisena kielenä puhuvia oppilaita, jotka ei pysty tähän vaikeeseen kyselyyn vastaamaan. Että ollaan saatu semmonen ennakkotietoa, et THL:n uusivat lomaketta voimakkaasti ja pyrkivät saamaan sen vuoden -25 tiedonkeruuseen, mutta muista ikäryhmistä ei oo ollu puhetta, et se laajenis. Vantaalla on sit käytös tämmönen School Day-sovellus seiskaluokkalaisille, et se kertoo hyvinvointitietoa siitä ikäryhmästä.

Vastausprosentin osalta olemme tehneet analyysiä ja katsoneet, että yksikään koulu ei oo niinku merkittävä, et se kato ei oo ollu sillä lailla systemaattista, et joku koulu olisi jäänyt tiedonkeruun ulkopuolelle, vaan on saattanu sit olla, että sieltä muutamia yksittäisiä luokkia, joilla tiedonkeruu ei oo jostain aikataulullisista syistä onnistunu ja ja sen takia se on laskenu. Mut että ei oo niinku missään koulussa ei oo semmost merkittävää systemaattista kato. Toisen asteen osalta ammatilliselle puolelle se on haastavaa toi tiedon keruuajankohta, ku siel on niit työssäoppimisjaksoja ja sit on THL:lle kyllä annettu palautetta ja aikasemmin tehty myös ihan niinku kirjelmiä pääkaupunkiseudun opetustoimen johdonkin kesken.

Sit toi kouluyhteisöön kuuluminen vielä. On tosi tärkeä indikaattorit seurata. Me tiedetään, et korona nosti koulupoissaolojen määrää. Myös kouluterveyskyselyissä oppilaat ilmoittaa itse entistä aikaisemmin enemmän sairauspoissaoloja ja muista syistä johtuneita poissaoloja ja tämä kouluyhteisöön kuuluminenhan on tärkeä semmonen kouluun kiinnittymisen mittari ja tähänkin on Vantaalla otettu käyttöön tämä koulupoissaoloihin liittyvä uus- uudet ohjeistukset, jotka perusopetuslain muutokset on vaatinut, että varmasti on niinkun entistä enemmän semmonen yksi hyvinvointiin liittyvä mittari, jota on tärkeää seurata, koska näyttää siltä, että korona-aika myös muutti vähän toimintakulttuuria ja jäädään pienestä pois ja silloinhan se kouluyhteisön kiinnittäminen vaikeutuu. Näin tiiviisti sain vastuttua näihin.

2:14:06.0 varapuheenjohtaja Kaira Lauri

Okei. KKiitoksia paljon, kiitoksia paljon ja tota ja todellakin tänne chättikenttään tulee nyt Eeva-Liisa Markkasen vielä sähköpostiosoite varmasti näkyviin. Oletan, et se on muuttua Eeva-Liisa piste Markkanen et Vanta piste fi ja niinpä se tuonne... ilmestyikin. Ja tänne valtuutetut ovat tervetulleet lähettämään sitten näitä lisäkysymyksiä. Teema on mitä tärkein ja aika suuri osa mm. Vantaan Vantaan kaupunginhallituksen budjettineuvotteluista kosketteli nuoriso ikäluokkaa ja ja siellä esiintyviä haasteita, että että erittäin tärkeistä asioista oli kysymys, jotka meitä kaikkia kiinnosta.

Kiitoksia sinulle ja sitten todettuaan, että tämä tämäkin kohta on nyt sitten näin ollen toistaiseksi loppuunkäsitelty ja todetaan, että kello 19.05 kiitämme kyselytunnille ja selostustilaisuuteen osallistujia ja eipä muuta kun nähdään maanantaina kaupunginvaltuuston kokouksessa. Kiitoksia. Kokous... eli kyselystunti päättyy tähän.